

OSTRAVSKÁ RADNICE

VELVYSLANEC NA RADNICI. Na oficiální návštěvu zavítal do Ostravy začátkem června velvyslanec Ruské federace v České republice Igor Sergejevič Savolskij. V budově Nové radnice jej přivítal primátor Čestmír Vlček. Společné jednání bylo zaměřeno především na možnosti spolupráce v ekonomické a kulturní oblasti.

Za rozhodující I. S. Savolskij označil např. energetiku a infrastrukturu. Představitelé ruského velvyslanectví se během svého pobytu ve městě sešli také se zástupci hospodářské komory a VŠB-TU Ostrava.

Využití průmyslových ploch je nálehavé Peníze na společný projekt Visegrádské čtyřky

Město Ostrava požádalo spolu s partnerskými městy zemí Visegrádské čtyřky (Katovice, Košice, Miskolc) a Pittsburghem o dotaci z mezinárodního Visegrádského fondu na projekt revitalizace bývalých průmyslových zón.

„Termín pro předložení takzvaného malého grantu pro období 6 měsíců je 15. června. Náš požadavek na částečné financování činí čtyři tisíce eur. Zbývající část projektu pak bude hrazena z příspěvků jednotlivých partnerských měst, a to zejména formou in kind, což je vlastně vklad vlastní odborné činnosti. Příspěvek Ostravy představuje zhruba 30 tisíc korun,“ uvádí Marcela Tomášková, vedoucí oddělení využití území a podpory investic odboru ekonomického rozvoje magistrátu.

Otázka využití a řešení opuštěných devastovaných průmyslových ploch je nálehavá a ze strany měst zemí Visegrádské čtyřky i Pittsburghu rovněž aktivně sledována a podporována. První fáze projektu byla odstartována v prosinci loňského roku v Ostravě. Výsledkem

semináře o revitalizaci brownfields bylo podrobné zmapování této problematiky včetně návrhu vytvoření konkrétních technických i finančních řešení, legislativních podmínek apod. Jak říká Marcela Tomášková, v současné době je vypracována srovnávací (komparativní) studie o stavu brownfields v jednotlivých partnerských městech. „Zjištěné údaje se budou opírat o srovnání základních podmínek a přístupů řešících revitalizaci zároveň s vyčíslením nákladů tak, abychom dokázali nalézt účinný systém a rovnováhu při podpoře jednotlivých projektů ze státní i soukromé úrovně, abychom vytvořili životaschopné partnerství veřejného a soukromého sektoru. Jen tak se můžeme posunout výrazněji dopředu.“

Srovnávací studie související s regenerací a využitím devastovaných průmyslových ploch v městech zemí Visegrádské čtyřky bude ukončena v závěru letošního roku a její výsledky budou prezentovány za účasti českých i zahraničních expertů opět v Ostravě. (m)

Téma: Strategické partnerství

Zastupitelstvo města rozhodlo v polovině května o vstupu strategického partnera do společnosti Zásobování teplem Ostrava (ZTO), a.s. Vytvoření společného podniku se stalo nesporně jedním z aktuálních témat posledních týdnů, kterým se zabývá odborná i laická veřejnost. V této souvislosti jsme zaznamenali řadu zajímavých podnětů, připomínek, odmítavých i souhlasných stanovisek k celé záležitosti, která bude opět projednávána na červnovém zasedání zastupitelstva. S odborným a komplexním pohledem na tuto problematiku, který zpracoval prof. ing. Pavel Noskievič, CSc., z Vysoké školy báňské - TU Ostrava, vás seznámíme v následujících řádcích. V článku Najde se odvaha vyřešit problémy v zásobování teplem autor uvádí:

„Systém centrálního zásobování teplem v Ostravě má dlouhou a úspěšnou historii, ale je také poznamenán dobou, kdy vznikala a rozvíjel se. Jsou zde tři výrobci tepla a rozsáhlá síť rozvodů. Postupně se vyvíjela organizační struktura a je nesporně velkou předností, že všechny tři zdroje (Dalkia Morava a. s., NH, a. s., a EVI a. s.) používají jako pa-

livo černé uhlí. Jestliže do jedné sítě dodávají tři výrobci, je nutné ustavit plnomocného a zodpovědného koordinátora, či regulátora, který bude zajišťovat rovnováhu mezi dodávkou tepla do sítě a jeho odběrem spotřebiteli a vytvoří konkurenční podmínky. Tato úloha byla historicky svěřena podniku Zásobování teplem Ostrava a je nutno říci, že byla svěřena do dobrých rukou.

Zhruba od počátku devadesátých let se začala energetika ve všech vyspělých zemích velmi dynamicky vyvíjet a restrukturalizovat s cílem racionálního a efektivnějšího hospodaření s energií. Ukázalo se, že je nadále neúnosný systém levné energie pro každého a kdykoliv, ale že naopak je energie velmi cenným zbožím. Součástí tohoto procesu byla i privatizace, při které došlo k nesystémovému vlastnickému rozdělení primárních a sekundárních sítí. Tímto nezvratným krokem bylo založeno na budoucí problémy. Následně došlo v Ostravě k prodeji majoritního dodavatele tepla do systému, tehdejších Moravskoslezských teplem, a.s., francouzské firmě Dalkia, která vedle (pokračování na str. 2)

BLAHOPŘEJEME! Neuvěřitelných 105 let oslavila 21. května nejstarší obyvatelka Ostravy Marie Borovcová. Mezi řadou gratulantů byl také náměstek primátora Zbyněk Pražák. Paní Borovcová se narodila ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, většinu života strávila v Proskovicích. Vychovala tři děti a jak sama říká, vnučat a pravnoučat se ani nemůže dopočítat. Stařenka byla donedávna ještě soběstačná, po operaci krčku v loňském roce se však přestěhovala do rodiny své dvaadesátileté vnučky Elišky Sucháčkové, kde je o ni výborně postaráno. O její dobré fyzické kondici svědčí také fakt, že v osmdesáti letech si vyšlápala na Sněžku a zpátky. A její recept na dlouhověkost? Hodně práce a střídmost v jídlu. (o)

□ Jednání zastupitelstva města

23. května - 26. zasedání

Bytové domy Slezská Ostrava, Františkov

Zastupitelstvo města rozhodlo o uzavření smlouvy o sdružení finančních prostředků ke stavbě bytových domů Slezská Ostrava-Františkov, mezi městem Ostrava a Stavebním bytovým družstvem Nová huť. Stavba Slezská Ostrava-Františkov je zařazena do investičního rozpočtu města pro rok 2002 s termínem dokončení v roce 2004. Jedná se o výstavbu 42 bytů a 27 garážových stání v pěti objektech. Stavbu investorsky zajišťuje městský obvod Slezská Ostrava. Na technickou infrastrukturu již byla poskytnuta dotace z ministerstva pro místní rozvoj ve výši 2 700 tisíc korun v roce 1999 a v letošním roce je příslib financování ve výši 13 440 tisíc korun.

Neúčelové dotace z rozpočtu města na rok 2002

Zastupitelstvo města rozhodlo o zvýšení neúčelové dotace z rozpočtu města pro městské obvody Proskovice, Hošťálkovice, Nová Ves, Lhotka, Michálkovice a Krásné Pole pro rok 2002, a to z účelové rozpočtové rezervy města v celkové výši 8 744 tisíc korun. Na základě posouzení potřeb bude městským obvodům poskytnuta dotace z rozpočtu města pro rok 2002 následovně:

Proskovice	1 300 tisíc korun
Hošťálkovice	2 400 tisíc korun
Nová Ves	790 tisíc korun
Lhotka	980 tisíc korun
Michálkovice	1 974 tisíc korun
Krásné Pole	1 300 tisíc korun
CELKEM	8 744 tisíc korun

Integrace menšin v České republice

Zastupitelstvo města schválilo přijetí a využití finančních prostředků v rámci projektu Integrace menšin v České republice. Rozhodlo rovněž o poskytnutí neinvestiční účelové dotace

- občanskému sdružení Vzájemné soužití na realizaci části projektu. Konkrétně na první semináře pro sociální pracovníky a pedagogy ve výši 37 000 korun a trénink romských matek v komunitních centrech ve výši 321 500 korun,
- občanskému sdružení Společenství Romů na Moravě na realizaci části projektu, a to tréninku romských matek v komunitním centru ve výši 20 500 korun,
- Vzdělávacímu centru pro veřejnou správu na realizaci části projektu - seminářů a kulatých stolů pro cílovou skupinu sociálních pracovníků a pedagogů ve výši 329 000 korun.

□ Jednání rady města

28. května - 82. schůze

Využití areálu bývalých kasáren Bělský les

Rada města souhlasí s částečnou demolicí budovy v areálu bývalých kasáren Bělský les provedenou pyrotechniky severomoravské policie, a to za podmínky dodržení bezpečnostních a právních předpisů.

Město Ostrava je vlastníkem pozemku areálu bývalých kasáren Bělský les, jehož venkovní prostor je na základě smlouvy využíván k výcviku policistů Pořádkové jednotky Městského ředitelství Policie České republiky.

Ukončení provozu kin Vesmír a Luna

Členové rady vzali na vědomí oznámení jednatele společnosti Astra Cinema Ostrava, s.r.o., o ukončení provozu kin Vesmír a Luna k 30. 6. 2002. Zároveň rada uložila místostarostovi Zbyňku Pražákovi, aby radě předložil návrh na vyhlášení výběrového řízení na využití stávajících objektů kina Vesmír a Luna pro kulturní, zábavní či vzdělávací účely.

Jednatel společnosti Astra Cinema Ostrava Ivo Višínský písemně informoval primátora města Ostravy o situaci v provozování těchto dvou kin. Podle jeho vyjádření je společnost v provozní ztrátě, a proto se rozhodla o ukončení provozu kin ke konci června.

Stále klesající zájem občanů o navštěvování kin vedl v minulém roce společnost Astra Cinema Ostrava k ukončení provozu kin Dukla v Porubě a kina Máj v Moravské Ostravě. Od května 2001 tak společnost provozovala pouze kino Vesmír a Luna.

Setkání na radnici

V pátek 7. června se uskutečnilo setkání primátora statutárního města Ostravy Čestmíra Vlčka s pracovníky pražské kanceláře Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, vedoucím kanceláře dr. Jean-Claudem Concolatem a paní Funiko Kashiwa.

Jedná se týkala problematiky romské menšiny, zejména otázky, jak předcházet potenciálnímu nebezpečí lichvářských půjček a jejich dopadu na společnost. Vzhledem k mnoha aspektům tohoto problému šlo především o vzájemné předání informací, obě strany se shodly na nutnosti věnovat této problematice pozornost.

Téma: Strategické partnerství

(dokončení ze str. 1)

zdroji tepla (tepláren) získala také primární horkovodní a parní rozvody.

Teplárenská rozvodná síť má část primární, která dopravuje páru nebo horkou vodu od výrobců do výměňkových stanic. V nich se teplo předává teplé vodě na vytápění a teplé užitkové vodě a sekundární částí sítě je pak zásobován konečný spotřebitel. Rozsáhlý, složitý a technicky náročný systém byl rozdělen mezi dva vlastníky, což je stav dlouhodobě neudržitelný.

To se v posledních letech potvrdilo v plné míře. Začaly narůstat rozpory mezi oběma vlastníky, přibývalo nervozity, hrozily soudní žaloby a ve snaze ukončit tento stav navrholo v březnu 2001 vedení tehdy ještě Moravskoslezských tepláren spojením nebo propojením obou společností. S vědomím výše uvedeného je to jediné racionální a rozumné řešení.

Po ročním projednávání této záležitosti ve vedení města, upřesňování nabídky a vyjednávání bylo naprosto nepochopitelně vypsáno výběrové řízení na prodej městské firmy ZTO, a. s. Nepochopitelně proto, že logicky vždy existovaly jediné dvě varianty: zachovat současný stav se všemi jeho problémy a nedostatky (pokusit se najít společnou řeč a zapokat válečné sekery obou aktérů), anebo obě společnosti spojit. Hledat jiného vlastníka ZTO je krátkozraké, zcela nesystémové a ve svém důsledku konzervující stávající nevyhovující stav. O kvalitách firmy Dalkia Morava nemůže být pochyb a totéž lze říci o firmě ZTO, jejímž snad jediným závažným prohřeškem v posledních letech bylo nevhodné nastavení relací složené ceny tepla, které nemotivuje k jeho úsporám.

Důsledkem pak je současná snaha vlastníků zejména energeticky úsporných objektů odpojit se z centrálního zásobování teplem a přechod na plynové vytápění nebo na přímé napojení přes vlastní výměňkovou stanici na primární rozvody. Tyto

kroky by značně zkomplikovaly stávající situaci.

Rozdělení vlastnictví jedné teplárenské sítě bylo nesystémové a nešťastné. Město těžko dokáže odkoupit zpět primární rozvody a vybudovat pak efektivní a spolehlivě funkční instituci distributora - regulátora. Naopak Dalkia Morava má zájem koupit majoritní podíl v ZTO a nabízí vedle modernizace a podpory dalších aktivit města patnáctiletou garanci ceny tepla pod úrovní inflace. Toto řešení je nepochybně lepším z možných dvou a může také přinést podstatné zlepšení v zásobování teplem ve městě i v dalších neenergetických aktivitách, například v souvislosti s výstavbou a provozem spalovny komunálních odpadů pro Ostravu.

Jedním z významných výstupů tohoto řešení je hledání úspor jak technickými, tak organizačními opatřeními a eliminovat tak růst výrobních nákladů, které spočívají především v růstu cen paliva, pracovní síly a služeb. Tento efekt se spolu s rozumnou prodejní cenou projevuje nabízenou dlouhodobou garancí ceny tepla. Každé jiné řešení včetně přemrštěné prodejní ceny přináší závažné riziko nekontrolovaného růstu cen za dodávky tepla pro většinu občanů města Ostravy.

Namísto diskusí o výběru nového vlastníka ZTO je nyní třeba věnovat maximální pozornost přípravě a projednávání kupní smlouvy s jediným kupujícím, který logicky přichází v úvahu a má zájem koupit. Teprve uzavřená smlouva ukáže, jaké výhody a jaký prospěch může přinést městu a jeho občanům svěřeni správou distribuční sítě centrálního zásobování teplem do rukou jedné firmy, která již její část dávno vlastní.“

Prof. ing. P. Noskovič na závěr dodává: „Situace není kritická, je však nutné ji jednoznačně a urychleně vyřešit. Topná sezona nezávazně skončila a léto nás teprve čeká, ale je nezbytné se zodpovědně připravovat na další zimu.“ (r)

Město je situováno v samém centru významného severojižního evropského sídelního koridoru

Ostrava má reálné předpoklady pro úspěšný rozvoj

☐ Rozhovor

Setkání s náměstkem primátora Vítězslavem Kutou, bylo neplánované. Spolu s redakčním fotografem jsme ho zastihli jen několik desítek minut před odjezdem na pracovní jednání mimo radnici. A přestože jsme přišli poněkud nevhod, urychleně dokončil telefonický hovor, vložil poslední složky do aktovky, zkontroloval čas na hodinách a ochotně odpověděl na několik našich otázek.

☐ **Říká se o vás, že rozumíte Ostravě?**

Když řeknu ano, budu vypadat jako velmi domýšlivý. Ale je pravda, že prakticky celý svůj život se snažím pochopit jejího genia loci. Někdy se mi to daří víc, někdy jen bezradně kroučím hlavou. S tímto městem jsem osudově spřízněn, a to nejen prací.

☐ **Jak tedy vnímáte současnou Ostravu?**

Víte, už řadu let vyvolává dosavadní vývoj ostravského regionu velké znepokojení, a to nejen mezi odborníky z oblasti územního a sociálněekonomického rozvoje. I když byly jednotlivé problémy známy a nejednou i přesně definovány, pro jejich překonání se příliš mnoho neudělalo. A tak není divu, že se Ostrava ocitla na prahu nezbytné celospolečenské transformace v okamžiku, kdy se její vnitřní problémy a značné disproporce rozrostly do nebezpečných rozměrů. V důsledku dosavadního překotného vývoje má město Ostrava bohužel deformovány všechny své základní funkční stránky.

☐ **Opravdu všechny? Ale to není příliš povzbudivé.**

Taková je skutečnost. Konkrétně se jedná o stránku ekonomickou, sociálně-demografickou, územně-technickou, oblast přírodních podmínek a životního prostředí, dopravní i společensko-politickou. Deformaci těchto funkcí ještě dále prohlubuje, byť dočasně, proces útlumu těžby černého uhlí a hutnictví. Takže Ostrava se opravdu dnes nachází v nejdramatičtějším časovém úseku industriálních změn.

☐ **Jakou podobu bude mít Ostrava, dejme tomu, za pět nebo deset let?**

V tuto chvíli nedokážu odpovědět. Ostrava dlouhé roky opírala svůj rozvoj o těžbu uhlí, hutnickou výrobu a dopravu. V souvislosti se ztrátou významu uhlí a oceli byl před dvanácti lety nastartován velmi

výrazný útlum. Jen v průběhu let 1992 až 1995 byla zcela ukončena těžba, v jejímž důsledku bylo uvolněno zhruba dvacet tisíc zaměstnanců. Východisko vidím pouze v důsledné restrukturalizaci celé výrobní základny města. Otázkou ovšem je, do jaké podoby je možné a nutné město jako takové měnit. V každém případě se domnívám, že i nadále musí zůstat městem průmyslovým. Tato základna by měla být doplněna o širokou škálu nejruznějších odvětví tak, aby vznikla mnohem pestřejší struktura než dosud. Současně musí být zachována a rozšířena mimořádná role dopravního napojení Ostravy na okolní svět, čímž získá na potřebném významu jako metropole Moravskoslezského kraje. Ale to vše nelze uskutečnit bez zásadnějšího posunu v úrovni vzdělanosti, kultury a výzkumu.

☐ **Odkud však začít, vždyť hovoříte o obrovském balíku problémů.**

Pro obnovení rozvoje města je rozhodující pět základních úkolů. Za nejnaléhavější považuji znovuoobnovení ekonomického růstu, který doprovází úspěšný proces konverze a restrukturalizace. Hovořím o růstu, který je založený na nové transformační bázi. Efekt musí být vykazován velmi rychle, protože jakýkoli odklad by mohl být pro Ostravu nebezpečný. Dlouhodobým úkolem je,

jak jsem již uvedl, budování rozsáhlého vzdělanostního a kulturního sektoru. Naprosto prvořadé je vystavět kvalitní vědecko-výzkumnou základnu a vysoké školství. V této oblasti stále poněkud váháme. Ostrava se musí zároveň vyrovnat se všemi defekty životního prostředí, a to nejen v rovině humánní péče o zdraví obyvatel města, ale dokonce snad i jako jedné z podmínek potřebných pro mohutný rozjezd ekonomického růstu. Dále je to promyšlené a cílevědomé vytvoření vnějšího i vnitřního dopravního systému včetně vybudování dálnice D47, který propojí Ostravu s širším středoevropským prostorem. Opomenout nemohu programové a hlavně nepřetržité doplňování všech funkcí regionální metropole. Tento základ rozvoje města by měly rozšířit požadavky na nekompromisní pokračování konverze a restrukturalizace výrobní základny, zkvalitňování služeb a obchodu, zvyšování vzdělanosti, zlepšování stavu opotřebované technické infrastruktury, posilování celkové kulturní vitality.

☐ **Má město Ostrava a lidé v něm vůbec pro úspěšný rozvoj náležité předpoklady?**

Reálně určitě. Existuje zde celá řada okolností, které vytvářejí příznivé podmínky pro nový start. Jedná se například o přítomnost disponibilní kvalitní pracovní síly. V této souvislosti není podstatná vysoká

míra nezaměstnanosti, ale skladba a schopnosti pracovní síly. Stávající nezaměstnaní jsou převážně bez práce z důvodu útlumových kroků v hornictví a hutnictví. Jsou to lidé technicky kvalifikovaní a zdatní, skvěle připravení na rychlou rekvalifikaci. A co je podstatné, mají pevné návyky takzvaného průmyslového pracovníka. K tomu je třeba počítat s rozsáhlou technickou infrastrukturou. Ostrava má k dispozici kvalitní rozvodnou síť pitné vody, dostatečné kapacitní zdroje, výkonnou městskou čistírnu odpadních vod. Podobně je na tom v oblasti zásobování plynem, elektrickou a tepelnou energií. Nakonec i telekomunikace jsou dnes ve městě v dobrém stavu. Podobné zázemí infrastruktury není ve středoevropských podmínkách běžné. Výhodou je rovněž blízkost území vhodných k rekreaci. Beskydy, Oderské vrchy, Nízký i Hrubý Jeseník i Osoblažsko jsou dostupné automobilem maximálně do jedné hodiny. Navíc jsou tyto navštěvované lokality dobře napojeny na veřejnou hromadnou dopravu.

☐ **Neposunují ale geografické podmínky Ostravu tak trochu mimo centrum dění?**

Nemylte se. V důsledku rozpadu Československa se Ostrava a celá aglomerace sice staly nejvýchodnější výspou naší země, ale včleňují se do významného koridoru střední Evropy, který je dán řetězcem významných sídel, jakými jsou Varšava, Lodž, Čenstochova, Katovice, Přerov, Zlín, Břeclav, Vídeň, Štýrský Hradec, Maribor, Lublaň, Terst. Pro další osud Ostravy je rozhodující skutečnost, že ostravský prostor je situován v samém centru tohoto významného severojižního evropského sídelního koridoru. Jeho všestranný rozvoj poroste mimo jiné s poklesem významu státních hranic po vstupu České republiky do Evropské unie. Jsem přesvědčen, že Ostrava dokáže beze zbytku využít tuto geografickou a hospodářskou pozici.

☐ **Takže není důvod k obavám - Ostrava má možnosti i schopnosti řešit problémy?**

Současná situace města je sice kritická, ale pro obnovu rozvoje předpoklady máme. Samozřejmě, při tomto procesu je naprosto nezbytná účast státu. Úspěch Ostravy a celého regionu stojí a padá s napojením na republikový a středoevropský prostor. Úspěch České republiky pak do značné míry stojí a padá s úspěchem Ostravy a regionu, zvláště v současné době, kdy nabývají na významu východní trhy. (m)

Přítomnost spodní vody by stavbu prodražila

„Výstavba rychlostního železničního koridoru je realitou, dokonce s pevným termínem dokončení v polovině roku 2004. Při absenci dálnice je jeho stavba nesmírně důležitá pro město i celý region,“ říká primátor města Ostravy Čestmír Vlček. Na otázku, zda se podaří do dvou let současně realizovat také rekonstrukci svinovského nádraží a prostoru před ním odpověděl:

„Takový stav by byl samozřejmě ideální a podle toho, jak se zatím situace vyvíjí, je podobná představa také docela reálná. Potěšitelná je ta skutečnost, že se nám podařilo najít společnou řeč s Českými drahami a zahájit zároveň s výstavbou koridoru také rekonstrukci nádražní budovy a přednádražního prostoru. Pro realizaci tohoto díla v hodnotě okolo 400 milionů korun není mnoho času, chceme-li otvírat obě stavby ve stejném termínu. Podstatné je, že zájem investora i dodavatele stavby je shodný se zájmem města Ostravy a že problémy, které se při každé po-

dobné investici takového rozsahu vždy najdou, řešíme společně, konstruktivně a hlavně rychle. Největší překážkou se v poslední době staly nevyhovující hydrogeologické podmínky v přednádražním prostoru, tedy přesněji - přítomnost tlakové spodní vody, která by prodražila vybudování podzemních garáží o zhruba 70 milionů korun.

Tento cenový nárůst není očividně finančně únosný, když si uvědomíme, že náklady by hradilo město ze svých prostředků. Proto zastupitelstvo rozhodlo na svém posledním zasedání o změně koncepce a stavbě klasického povrchového parkoviště, které však bude urbanisticky vhodně zakomponováno do přednádražního prostoru. Nové parkoviště, následně pak výstavba komerčního objektu mezi rekonstruovanými mosty a opraveným nádražím zcela určitě může po roce 2004 nabídnout dostatečně vysoký standard v rámci městské hromadné i individuální dopravy tisícům cestujících.“

Významný dopravní uzel projde zásadní rekonstrukcí

Koncepce úprav přednádražního prostoru ve Svinově schválená na podzim minulého roku zastupitelstvem města byla poměrně velkorysá. Počítala s podzemním objektem k parkování pod celou plochou. Na základě tohoto záměru zahájili projektanti okamžitě svou práci. Jedním z nejdůležitějších úkolů bylo provedení hydrogeologického průzkumu. Jeho výsledky však byly překvapivé. Na rozdíl od prostoru stávajícího kolejiště, kde jsou v současné době těsně před dokončením nové podchody a kde stavebníci v průběhu prací na spodní vodu nenarazili, v přednádražním prostoru se tato komplikace objevila. Při případném proražení jílovité vrstvy by mohlo podle odborníků dojít ke tlakovému výronu vody na povrch.

V takovýchto podmínkách lze sice stavět, ale technicky i finančně by se stavba stala mimořádně náročnou. Rozhodnutí květnového zastupitelstva bylo jednoznačné: parkování v této části bude řešeno povrchovou formou a do podzemí se prostě nepůjde. Takže se neuskuteční žádné zvyšování nákladů (o 70–100 mil. Kč více). Naopak, stavba se ještě zlevní. Ovšem v žádném případě se nesníží komfort celkového řešení a vybavení. V první etapě se počítá s výstavbou 120 parkovacích stání. Podle poptávky pak bude v následujících letech zajištěna možnost postupného přidávání patrových desek, a tím zvětšování kapacity. Letošní rok však probíhá výhradně v rovině projektování, stavět by se mělo začít na jaře příštího roku.

Investiční akce řešící svinovské nádraží a přednádraží je rozdělena do tří etap. První zahrnuje výstavbu nových komunikací, parkoviště a zastávek městské hromadné dopravy z městských zdrojů. V rámci této etapy bude provedena rovněž rekonstrukce historické budovy nádraží (investice ČD, s.o.) a její přístavba.

Druhá etapa bude probíhat bez nároku na prostředky z městského a státního rozpočtu v místě stávajícího plata, kde by měl vyrůst nový komerční objekt (obchody, restaurace apod.), a to za peníze soukromého investora. Zatím není sice ještě rozhodnuto, kdo bude hlavním aktérem, ale vše je připravováno ze strany města tak, aby nedošlo k přílišnému časovému skluzu a aby se začalo stavět co možná nejrychleji.

Rekonstrukce svinovských mostů byla zařazena do třetí etapy řešení přednádražního prostoru. Jedná se opět o investice z veřejného rozpočtu, ale dosud ještě není dojednáno, v jakém finančním rozsahu se bude na této stavbě podílet statutární město Ostrava a v jakém Moravskoslezský kraj.

V každém ohledu platí, že všechny zainteresované strany - město Ostrava, Moravskoslezský kraj i České dráhy - vede společný zájem na vytvoření perspektivního dopravního systému zlepšení vybavení železniční stanice Ostrava-Svinov, jako důležitého regionálního dopravního uzlu. Všechny práce jsou organizovány se snahou, aby tato investice byla dokončena současně s uvedením železniční tratě do provozu. (m)

Autorem architektonicko-urbanistického řešení je Václav Filandr.

Počet parkovacích stání se od července v centru města v žádném případě nesníží

Motoristé si mohou zakoupit speciální parkovací karty

První prázdninový den bude zahájen nový systém parkování v centru Ostravy, který zcela jednoznačně upřednostňuje motoristy bydlící v této části města (rezidenti) a firmy, jež zde mají provozovny (abonentní). V tomto měsíci jim už začali pracovníci městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz vydávat první rezidentské a abonentní parkovací karty.

„Rozjezd první etapy regulace parkování vozidel v centru Ostravy spočívá především ve výraznějším omezení negativních vlivů dopravy na životní prostředí. Důraz klademe hlavně na zajištění větší bezpečnosti, průjezdnosti centra a do určité míry i omezení individuálního automobilismu ve prospěch městské hromadné dopravy právě v této centrální části města,“ říká náměstek primátora Ladislav Stuchlík s tím, že první etapa regulace se dotkne rovněž části Slezské Ostravy a Vítkovic.

Ovšem zavedením parkovacích zón a úpravou cen krátkodobého parkování na dvojnásobek (hodina za 20 Kč) však realizace první etapy regulace parkování zdaleka nekončí. Vedoucí odboru dopravy magistrátu Jiří Tichý upozorňuje ještě na možnost krátkodobého parkování pomocí parkovacích kotoučů. „Tím se pokusíme řešit některé problémy a nedorozumění mezi řidiči a policisty. Pokud bude občan potřebovat zastavit na nezbytně nutnou dobu z důvodu vyřízení neodkladných záležitostí, může využít papírový kotouč, na němž nastaví čas zaparkování a umístí jej na

viditelné místo uvnitř vozidla. Tento způsob parkování bez rizika pokuty nebo botičky bude zatím platit pro místa před Hlavní poštou v ulici Poštovní a před Komerční bankou v ulici Nádražní. Papírové kotouče jsou k dispozici u nás na odboru dopravy magistrátu i Moravské Ostravy a Přívozu.“

Poptávka po parkování v centru města se vyznačuje výrazným přetlakem. Zejména v polední špičce mezi jedenáctou a třináctou hodinou. Podle aktualizovaného průzkumu z listopadu loňského roku je potřeba v tuto dobu v pracovní dny celkem 2 318 parkovacích míst, přičemž k dispozici jich je 2 205, a to včetně garáží na Černé louce.

„Počet parkovacích stání se však zavedením rezidentských a abonentních karet v žádném případě od 1. července nesníží. Dochází pouze k přerozdělení parkovacích míst ve prospěch občanů žijících v této části Ostravy a firem, které zde sídlí,“ vysvětluje J. Tichý. Náměstek L. Stuchlík dodává, že do konce příštího roku se počítá po dohodě s příslušnými městskými obvody také s úpravou regulace parkování v oblastech obvodových center Poruby (ulice Hlavní), Ostravy-Jih (nám. SNP) a Vítkovic (okolí Mírového nám.). Zároveň je navržena regulace parkování v centru města po ulici Porážkovou a ulici Křížkovou. Připravován je i způsob parkování aut v obytných částech Dubiny a Poruby. (m)

NABÍDKA CELKEM (včetně 316 stání na Černé louce)	2 205
oblast ul. Nádražní, Českobratrská, řeka Ostravice, Karolina	1 557
oblast ul. Nádražní, 30. dubna, Sokolská tř., Českobratrská	259
oblast nám. J. Gagarina	73
POPTÁVKA CELKEM	2 318
oblast ul. Nádražní, Českobratrská, řeka Ostravice, Karolina	1 882
oblast ul. Nádražní, 30. dubna, Sokolská tř., Českobratrská	343
oblast nám. J. Gagarina	93

Nová autobusová linka

Už v říjnu před dvěma roky byla síť ODIS rozšířena o nového dopravce - opavskou firmu TQM, a.s., a současně o novou linku s číslem 71. Žlutomodrý opavský autobus s výrazným symbolem invalidy umožnil jednou denně v dopoledních hodinách přímé spojení Poruby s Ústředním hřbitovem na Slezské Ostravě v tarifu ODIS. „Tato linka sice odstranila přestupování, ale nevyřešila zásadní problém, a to překonání značného výškového rozdílu mezi zastávkou a částí hřbitova poblíž budovy krematoria,“ říká Aleš Stejskal, ředitel společnosti Koordinátor ODIS (KODIS).

KODIS, který je významným organizátorem veřejné dopravy v Ostravě a dalších šedesáti městech a obcích Moravskoslezského kraje, proto navrhl a společně s opavským dopravcem TQM, a.s., a Úřadem městského obvodu Slezská Ostrava připravil změnu trasy této linky.

„Od 16. června tedy dochází kromě přečíslování linky na nové číslo 271 rovněž ke změně ukončení dopoledního spoje. Místo stání na zastávkách Slezská Ostrava kostel a Ústřední hřbitov na Těšínské ulici

a ukončení na Hranečnicku autobus nově odbočí na ulici Na Najmanské. Zde stojí na nové zastávce Slezská Ostrava kostel a dále pokračuje až do objektu Ústředního hřbitova na výstupní zastávku Krematorium,“ vysvětluje A. Stejskal.

Na spojích linky č. 271 platí plně tarif ODIS, podobně jako v jiné autobusové, trolejbusové nebo tramvajové městské lince, a to včetně bezplatné přepravy důchodců nad 70 let.

Odlišnosti od jiných linek:

a) ve vozidle není umístěn označovač krátkodobých jízdének, krátkodobou jízdenku v tarifu ODIS vydá řidič bez přírážky, tato jízdenka je přestupná v rámci časové platnosti, ve vozidle linky č. 271 rovněž platí krátkodobé časové jízdenky označené předtím v jiném vozidle ODIS,

b) k nástupu slouží po celý den pouze dveře u řidiče, a to z bezpečnostních důvodů a s ohledem na specifika při nástupu a výstupu invalidních cestujících na vozících.

Případné připomínky a podněty můžete adresovat přímo na adresu KODIS s.r.o., Na Hradbách 16, Ostrava (e-mail:kodis@volny.cz).

ÚZEMNÍ ČLENĚNÍ

- 1. zóna:** centrum města, oblast je vymezena ulicemi 30. dubna, Nádražní, řekou Ostravicí a ulicí Na Karolině
- 2. zóna:** Slezská Ostrava, oblast náměstí J. Gagarina
- 3. zóna:** Vítkovice, oblast ulice Tržní

CENY REZIDENTSKÝCH (R) A ABONENTNÍCH (A) PARKOVACÍCH KARET

1. zóna: 1 vozidlo/rok (R)	600 Kč
každé další vozidlo/rok (R)	840 Kč
1 vozidlo/rok (A)	12 000 Kč
každé další vozidlo/rok (A)	16 800 Kč
2. zóna: vozidlo /rok (R)	360 Kč
vozidlo /rok (A)	3 600 Kč
3. zóna: vozidlo/ rok (R)	360 Kč
vozidlo/ rok (A)	1 200 Kč

Lávka přes Ostravicí je uzavřena

Z důvodu celkové opravy byla 10. června uzavřena lávka pro pěší přes řeku Ostravicí a ulici Bohumínskou vedoucí z Havlíčkova nábřeží na náměstí J. Gagarina. Uzávěra potrvá do 31. srpna tohoto roku. Náhradní trasa pro pěší bude vedena přes světelně řízený přechod na ulici Bohumínské u mostu M. Sýkory. Přes řeku Ostravicí mohou občané přejít

po mostě M. Sýkory nebo po mostě Pionýrů, který je samozřejmě pro bezpečný přechod chodců patřičně upraven a zabezpečen.

Zhotovitel této stavby – akciová společnost ODS-Dopravní stavby a investor – Ostravské komunikace, a.s., se omlouvají všem občanům za dočasně způsobené obtíže při pěší docházce do centra města. (r)

VÝTAH Z JÍZDNÍHO ŘÁDU ODIS PLATNÉHO OD 16. 6. 2002

	Pracovní dny	
Poruba U Nemocnice	8:17	12:09
Alšovo náměstí	8:21	12:05
Tesco	8:32	11:54
Nádraží Svinov	8:42	11:46
Dům vodoohospodářů	8:50	11:38
Zimní stadion	8:53	11:35
Most M. Sýkory	8:57	11:31
Slezská Ostrava kostel	9:00	11:28
Krematorium	9:03	11:25

Náklady spojené s výstavbou kolektoru v centru města částečně pokryjí zdroje Evropské unie

Ostrava současně se zahájením prací týkajících se výstavby kolektoru v centru připravila veškeré údaje a doklady pro podání žádosti na spolufinancování z prostředků Evropské unie, a to z předstupního fondu ISPA. Do konce roku 1999 byly zpracovávány jednotlivé verze přihlášky, které byly formou tzv. draftu adresovány příslušným orgánům Komise EU s tím, že v říjnu následujícího roku byla žádost přijata a v únoru 2001 podepsáno finanční memorandum deklarující financování této investice v období let 2002 - 2005. Vzhledem k systému spolufinancování bylo nutné zajistit z úrovně investora (město Ostrava) zpracování tendrové dokumentace jako podkladu pro vyhlášení mezinárodní soutěže na zhotovitele díla.

Zajímalo nás, do jaké míry město využívá možností financovat tuto a případně i některé další investice prostřednictvím předstrukturálních fondů Evropské unie. Náměstek primátora Miroslav Svovizl nám řekl: „Připravujeme využití prostředků z fondů ISPA, který je předstupněm Kohezního fondu, a PHARE, který je předstupněm Evropského fondu regionálního rozvoje. Program PHARE je vyhlášen vždy na jeden rok. Například pro PHARE 2000 bylo podepsáno finanční memorandum

31. října 2000 s tím, že smlouvy s příjemci musí být uzavřeny do letošního října. Termín závěrečné platby je poslední říjnový den příštího roku. Do tohoto programu jsme zařadili dvě klíčové investiční akce. Jedná se o výstavbu multifunkční budovy vědecko-technologického parku. Celkové náklady činí 150 milionů korun, z toho z prostředků EU by mělo být uvolněno 68,7 milionu korun, ze státních zdrojů 37 milionů a z městského rozpočtu 39,75 milionu. Další akcí je realizace druhé etapy průmyslové zóny v Mošnově za 161,5 mil. Kč, přičemž Evropská unie poskytne více než 72 mil. Kč, stát 17,2 mil. Kč a samotné město 74 mil. Kč. Uzávěrka pro podání dalších projektů v rámci PHARE 2000 je právě v těchto dnech, návrhy jsme již projednali na schůzi rady 11. června. O prázdninách nás čeká vyhlášení programu PHARE 2001. Pravděpodobně požádáme o pokračování podpory výstavby vědecko-technologického parku.

Pokud se týká programu ISPA, v rámci kterého jsou podporovány projekty v oblasti infrastruktury životního prostředí a dopravních sítí, Ostrava má zájem financovat celkem šest kanalizačních staveb. Konkrétně je to kanalizační sběrač D-6, čerpací stanice a kanalizace

Muglinov, sběrač ve Staré Bělé a Proskovicích, stoka v Polance a prodloužení sběrače do Krásného Pole. Opomenout nelze samozřejmě ani výstavbu kolektoru v centru města. Celkové náklady všech staveb byly vyčísleny na 1,4 mld. Kč, z toho jen kolektor si vyžádá 800 mil. Kč. Podle hrubého odhadu bychom z městského rozpočtu získali 872 mil. Kč, ze státních zdrojů 75 mil. Kč a z Evropské unie 495 mil. Kč. Ale tato čísla jsou skutečně pouze přibližná, výsledné částky totiž závisí na výsledcích soutěže podle kritérií EU, na vyšší

spoluúčasti státu a rovněž na změně kurzu koruny k euro.“

V každém ohledu se počítá s tím, že výstavba kolektoru by měla být zahájena ještě letos a ukončena v závěru roku 2005. Povede pod ulicemi Sokolská, 28. října, Masarykovo náměstí, Zámecká, Nádražní, Umělecká a Švabinského. Vlastní stavba pak bude prováděna z šesti těžních šachet, které budou umístěny v uzavřené křižovatce Sokolská - Horova, v ulici Matiční, Sokolské, v jihovýchodním rohu Masarykova náměstí, zelené ploše náměstí Dr. E. Beneše a za Domem umění. (m)

Nový zákon se dotkl i ostravských odběratelů vody

Systém distribuce pitné vody od zdroje až ke spotřebitelům je složitý a podílí se na něm několik subjektů. Většinu z nás však začne zajímat až ve chvíli, kdy se po otočení kohoutkem namísto důvěrně známého zvuku tekoucí vody ozve jen vzduch unikající z trubek. Právě do takovéto nezáviděníhodné situace by se mohli dostat někteří odběratelé po 1. lednu 2004.

Na začátku letošního roku totiž nabyl účinnosti nový zákon číslo

274/2002 Sb., o vodovodech a kanalizacích, který přinesl několik novinek.

Na jednu z nejvýraznějších změn upozorňuje vedoucí odboru ochrany vod a půdy Pavel Valerián: „Všichni odběratelé musí mít do konce roku 2003 písemnou smlouvu s příslušným provozovatelem o dodávce pitné vody a odvádění a zneškodňování odpadních vod. Jinak nemusí být služba po 1. 1. 2004 poskytována. V posledních letech byly

smlouvy již automaticky uzavírány písemnou formou, pravděpodobně ji nemají pouze někteří maloobdobatelé, především starší občané. V průběhu letošního a příštího roku je budou kontaktovat pracovníci OVAKu nebo jiného provozovatele a smlouvu v písemné formě s nimi uzavřou, takže se nikdo nemusí obávat zastavení dodávek pitné vody.“

Provozovatelem vodovodní a kanalizační sítě v majetku statutárního města Ostravy jsou Ostravské vo-

dárny a kanalizace, a.s. (OVAK). Na území města je ještě několik menších společností, které vlastní a provozují vodohospodářský majetek, například OKD, a.s.

Nový zákon se podrobně zabývá ochranou odběratele a oproti předcházející úpravě stanovuje právo na připojení na vodovod či kanalizaci pro veřejnou potřebu. Podmínkou je samozřejmě splnění všech zákonem vymezených požadavků, např. mít v řádném stavu vodovodní nebo kanalizační přípojku, umožnit přístup provozovatele k přípojkě, vodoměru apod. „Důležité také je, že v případě živelních pohrom nebo provádění plánovaných oprav s přerušením dodávky pitné vody, má odběratel právo na poskytnutí náhradní služby, například přistavení cisteren,“ zdůrazňuje ing. Valerián.

Zákon nově stanovuje také oprávnění vlastníka vodovodu nebo kanalizace za účelem udržování v dobrém stavu nebo provozování vstupovat na pozemky, na kterých vodovod nebo kanalizace leží. Vlastník pozemku je povinen tento vstup umožnit. V opačném případě bude problém řešit vodoprávní úřad. (o)

Oznámení o vyúčtování vodného a stočného za rok 2001

Položka	jednotka	voda pitná			voda odvedená		
		rok 2001	rok 2001	rozdíl	rok 2001	rok 2001	rozdíl
		předpokládané náklady kalkulované do ceny vody pitné	skutečné náklady kalkulované do ceny vody pitné	skut.-předp.	předpokládané náklady kalkulované do ceny vody odvedené	skutečné náklady kalkulované do ceny vody odvedené	skut.-předp.
		sloupec 1	sloupec 2	sl. 3	sloupec 4	sloupec 5	sl. 6
PŘÍMÝ MATERIÁL	tis. Kč	23 030	28 051	5 021	9 929	8 947	-982
PŘÍMÉ MZDY	tis. Kč	19 975	16 696	-3 279	14 375	10 542	-3 833
OSTATNÍ PŘÍMÉ NÁKLADY (odpisy majetku, energie, nájemné, opravy soc a zdrav. pojištění atd.) z toho: opravy hmotného majetku	tis. Kč	199 480	200 679	1 199	210 495	230 257	19 762
		34 418	37 998	3 580	23 833	48 120	24 287
VÝROBNÍ A SPRÁVNÍ REŽIE	tis. Kč	110 763	99 761	-11 002	53 267	41 283	-11 984
OSTATNÍ	tis. Kč	0	0	0	0	0	0
ÚPLNÉ VLASTNÍ NÁKLADY (ÚVN)	tis. Kč	353 248	345 187	-8 061	288 066	291 029	2 963
ZISK	tis. Kč	25 540	25 096	-444	19 105	6 852	-12 253
PODÍL ZISKU Z ÚVN (ZISK/ÚVN)*100	%	7.23	7.27	0.04	6.63	2.35	-4.28
CELKEM ÚVN + ZISK	tis. Kč	378 788	370 283	-8 505	307 171	297 881	-9 290
VODA FAKTUROVANÁ	tis. m ³	21 650	21 159	-491	21 000	20 361	-639
CENA BEZ DPH	Kč/m ³	17.50	17.50	0.00	14.63	14.63	0.00
CENA FAKTUROVANÁ + 5% DPH	Kč/m ³	18.38	18.38	0.00	15.36	15.36	0.00

Dokáží žít ve městě člověk a zvíře ve shodě?

První březnový den vstoupila v platnost obecně závazná vyhláška č. 1/2002 o zabezpečení veřejného pořádku a čistoty při chovu a držení zvířat. Vyhláška stanoví podmínky pohybu psů na území města. Její vznik iniciovaly ostravské městské obvody, které cítily potřebu vymezit povinnosti majitelů psů tak, aby zvířata neomezovala či neohrožovala ostatní obyvatele města. Někteří chovatelé však regulaci volného pohybu psů považují za diskriminační. Své stanovisko vyjádřili v petici, která byla na magistrát doručena v květnu. Podepsalo ji 1 895 občanů.

„Město se svými občany komunikuje a snaží se na kritiku, v tomto případě ze strany pejskařů, reagovat. Chtěli jsme počkat, jak se vyhláška osvědčí v běžném životě a pak bez emocí posoudit její funkčnost a smysluplnost,“ konstatoval náměstek primátora Ivan Knižátko.

Vyhláška platí déle než čtvrt roku a k plánovanému setkání všech zainteresovaných, názorově ne zcela jednotných stran, skutečně došlo. Moravskoslezský spolek na ochranu zvířat a Nadace na pomoc zvířatům ve spolupráci s městem Ostrava uspořádaly 5. června v Nové radnici seminář Problematika psů ve městě. Zúčastnili se jej představitelé pořádající nadace a spolku, vedení města a městské policie, členové zastupitelstva (ZM), zástupci veterinární komory, městské veterinární správy, jednotlivých městských obvodů a odborníci na danou problematiku. V tomto článku nemůžeme obsáhnout všechny body dlouhé a věcné diskuse, zaměřili jsme se proto alespoň na nejkontroverznější témata.

MVDr. Jan Nytra z Veterinární kliniky pro malá zvířata v Ostravě-Porubě ve svém úvodním příspěvku kritizoval především čtvrtý článek obecně závazné vyhlášky (OZV), který stanoví podmínky pro pohyb zvířat. Podle jeho názoru může jeho striktní dodržování vést až k extrémním případům. Například když jsou staří lidé zvyklí nechat své neškodné pejsky na procházkách volně pobíhat

Na snímku ze semináře tajemnice MMO A. Kartoušková, náměstek primátora I. Knižátko a J. Nytra.

a nyní se za takového chování mohou dočkat pokuty za porušení vyhlášky.

„Rozhodně to není tak, že by naši strážníci bezmyšlenkovitě trestali majitele psa bez vodítka. Každý případ posuzují individuálně a hodnotí především společenskou nebezpečnost jednání. Většina přestupků je proto řešena domluvou,“ zareagoval na tuto připomínku ředitel Městské policie Ostrava Jan Hulva. Strážníci kontrolovali dodržování vyhlášky od prvních dnů její platnosti. Příčinou přestupků v té době byla spíše nevědomost občanů než úmyslné porušování platných norem. V následujících měsících se informovanost zlepšila, a to se odrazilo i v respektovanosti OZV. V období od března do května MěP řešila celkem 3 465 přestupků OZV, z toho 2 377 bylo řešeno domluvou, 946 blokovou pokutou a 142 případů bylo předáno k řešení přestupkovým komisím příslušných úřadů městských obvodů. Nejčastěji bývá porušován již zmiňovaný čtvrtý článek vyhlášky. Pátý článek ukládá chovateli nebo držiteli zvířete povinnost zajistit, aby zvíře svými exkrementy neznečišťovalo veřejné prostranství, případně tyto exkrementy vhodným způsobem odstranit. J. Hulva uvedl, že

v současné době už občané zřejmě pochopili, že se musí na čistotě města spolupodílet a po svém psovi uklízejí, alespoň je-li v dohledu hlídka MěP. „Stále se však setkáváme s lidmi, kteří nechtějí pochopit, že dětské hřiště nebo pískoviště není vhodným místem pro venčení psa. Problémy jsou hlavně na velkých sídlišťech,“ zdůraznil J. Hulva.

Předseda právní komise ZMO Josef Babka připomněl, že vyhláška nestanoví doslovnou povinnost opatřit psa vodítkem či náhubkem. Chovatel či držitel zvířete je povinen zabezpečit zvíře tak, aby na veřejných prostranstvích, s výjimkou míst k tomu určených, volně nepobíhalo a ani jinak neohrožovalo nebo neobtěžovalo občany. Dalším diskutovaným problémem bylo množství ploch vymezených k volnému pohybu psů ve městě, jejichž výčet vyhláška obsahuje. Někteří pejskaři jejich počet označují za nedostatečný. Podle sdělení JUDr. Babky se právní komise obrátila na radu města, aby požádala rady městských obvodů o zvážení možnosti rozšířit zóny volného pohybu psů.

Profesor Miroslav Svoboda z fakulty veterinárního lékařství v Brna

ve své prezentaci zdůraznil nutnost správného vyvážení požadavku osobní svobody a elementárního pořádku. „Myslím, že ostravská vyhláška je rozumná a může sloužit jako příklad jiným městům,“ dodal.

Několik účastníků semináře poukázalo na chybějící osvětu v této oblasti. Člověk nedokáže rozlišit, kdy je pro něj volně pobíhající pes nebezpečný a neví, jak zareagovat, když zaútočí. Dítě je v tomto směru ještě důvěřivější a bezbrannější. Policistky z oddělení prevence a dohledu MěP absolvují několik desítek besed v ostravských školách měsíčně. Jejich součástí je také téma chov psů v domácnostech a vše, co s tím souvisí. Dny otevřených dveří spojené s povídáním o pejských mohou děti pravidelně absolvovat také v třebovickém psím útulku.

Závěry semináře shrnul I. Knižátko: „Pro mne je velkým přínosem zjištění, že prakticky všichni přítomní odborníci potvrdili potřebnost úpravy či vymezení pravidel soužití člověka a psa ve městě. Právě taková pravidla hry stanovuje naše vyhláška. Celé setkání chápu jako příležitost zamyslet se nad argumenty kritiků a podněty, které by v budoucnu mohly vést k úpravám obsahu vyhlášky. Myslím, že bychom měli přemýšlet například nad výjimkami pro slepecké psy.“ Na otázku, jaký bude další postup města ve věci petice proti OZV, odpověděl: „Petice zpochybňuje právo obce toto omezení vydat, protože chov a držení psů je upraveno například zákonem o veterinární péči. Její autoři proto označili vyhlášku za zjevně neústavní a nezákonnou. Obecně závazná vyhláška č. 1/2002 se však týká problematiky zabezpečení veřejného pořádku a čistoty na území našeho města, což jednoznačně spadá do samostatné působnosti obce. Není tedy důvod pro zrušení této vyhlášky ve smyslu petice. V tomto duchu je také formulována odpověď, jejíž schválení rada města doporučila zastupitelstvu, které se bude konat 26. června.“ (ol)

Je-li pes vychováván k úctě a lásce k lidem, není hrozbou, ale pomocníkem

Lidé s handicapem a jejich čtyřnozí kamarádi

Média nám v poslední době přinášejí dramatické příběhy dětí i dospělých, napadených a těžce, bohužel i smrtelně, zraněných nebezpečným psem. Čím častěji o takovýchto případech slyšíme, tím větší máme tendenci uvěřit, že pes je skutečně agresorem a hrozbou. Jako bychom zapomněli, že pes je především takový, jaký je jeho pán - člověk. Dostane-li se mu důsledné výchovy a naučí se respektovat hranice, které nesmí překročit, oplácí lidem dobrem, věrností a oddaným citem.

V některých případech je ono častým používáním už trochu omšelé klišé o psu - příteli člověka naplněno opravdu bezesbýtkem. Lidé se zrakovým nebo tělesným postižením jsou na psech závislí přímo podstatou své existence. Pes je jejich očima, nezištným pomocníkem, ochráncem a spolehlivým průvodcem strastmi každodenního života s handicapem.

Méně známým příkladem psí pomoci potřebným lidem je canisterapie. Tento pojem lze volně přeložit jako terapie za pomoci psů. Tato zajímavá metoda se v České republice teprve rozvíjí. Co je její podstatou a jak na ni reagují klienti jsme se zaslili přesvědčit na vlastní oči.

V ústavu sociální péče

Psi Adélka, Rita, Adina, Bella a Denny se nenápadně vmísili mezi klienty Ústavu sociální péče pro mentálně postižené Ostrava (ÚSPMO) v rehabilitační místnosti. Jsou tady děti s těžkým mentálním i tělesným postižením. Některé na příchod psů zareagovaly vyděšeným křikem vyjadřujícím obavu z něčeho neznámého, cizího. O pár minut později, jako mávnutím kouzelného proutku, celý prostor zaplnil pokoj, klid a uvolnění. Nevidomý chlapec, do té chvíle jen tiše sedící na vozíku, ucítil na svém klíně teplé tělíčko malého pejska. Jeho ruce se jej oka-

mžitě začaly opatrně dotýkat, hladit, a na tváři se objevil blažený úsměv. Dosud apaticky ležící děvčátko se najednou tulí k černému labradorovi. Neohrabaně se jej pokouší pdrbat za uchem. Pes vedle ní spokojeně oddychuje, trpělivě snáší všechnu doteky, tahání a na znamení přátelství dívence nakonec olízne ucho.

Ústav sociální péče má osm pracovišť rozmístěných po celém území města s celkovou kapacitou 385 míst pro osoby s nejrůznějšími druhy postižení. V muglinovském stacionáři před sedmi lety začali s hipoterapií (terapie pomocí jízdy na koni) a ověřili si, že kontakt se zvířaty tělesně i mentálně postiženým lidem prospívá. Před dvěma lety sem začala jedenkrát měsíčně docházet chovatelka Jarmila Klimková ze Staré Vsi nad Ondřejnicí se svými

pejsky. Dobrovolně a úplně zadarmo. „Jsem také matka, a když vidím těžce postižené děti, chci jim pomoci, jak jen můžu. Už si ani nedokážu představit, že bych je přestala navštěvovat,“ usmívá se. Tentokrát přivedla také svou dceru a její kamarádku, takže na skupinové terapii se sešli rottweiler, labradorští retrievři a malý bruselský grifonek. Všichni jsou ve výborném zdravotním stavu a mají příslušný atest odborné canisterapeutické společnosti.

Canisterapii v ostravském ústavu používají jako jednu z doplňkových terapií navazujících na dlouhodobou rehabilitační léčbu (např. elektro-léčba, vodoléčba, ergoterapie). „Určitě je pro naše klienty přínosná po stránce psychické i tělesné. Vždyť všechny děti mají rády zvířata a díky paní Klimkové se k nim dostanou i ty naše. Pejsek se stane kamará-

dem, jehož přítomnost uklidňuje, chtějí se ho dotýkat, což je často podnět k aktivnímu pohybu. Tato činnost dětí baví mnohem více než pasivní rehabilitační cvičení,“ vysvětluje Pavla Foltýnková, vedoucí rehabilitačního oddělení ÚSPMO. Děti vhodné pro canisterapii vybírá zdejší lékař. Kromě skupinového sezení s deseti až patnácti dětmi se pejsci účastní také individuálních relaxačních terapií těžce postižených obyvatel ústavu.

Hodinová terapie skončila a několik dětí, které se dennodenně musí potýkat se svým handicapem, prožilo příjemné chvíle, nevšední zážitek, jeden z nemnoha v jejich životě.

V domově důchodců

„A můžu mu dát bonbón?“ zeptala se hned na začátku návštěvy jedna ze stařenek žijících v domově

důchodců na Syllabově ulici ve Vítkovicích. Členové občanského sdružení DOGMA, sdružení pro soužití člověka se psem ve společnosti, sem přivedli devět psů různých velikostí a ras, od malinkého Barnabáše až po velkou černou Vendulku.

„Jde o první návštěvu těchto pejsků v našem domově a doufám, že ve spolupráci budeme pokračovat. Je to určitě velmi zajímavý a neuvěřitelný způsob terapie,“ podotkla ředitelka DD Syllabova Hana Ježková.

Zkušený psí trenér Libor Macháček nejprve všechny pejsky představil a ukázal, co umí a jak k nim správně přistupovat. Hlavně na huňaté Vendulce je vidět, že by nejraději vyskočila na klín některého z dědečků či babiček a nechala se drbat za ušima. Zatím však spolu s dalšími psy a jejich pány předvádí, co se v psím výcviku naučila. Je až k neuvěření, jak všichni chlupáci pozorně reagují na povely pronášené klidným hlasem, bez křiku a drilu. Pak se čtyřnozí návštěvníci konečně rozbíhají za obyvateli domova a staří lidé se jich podle libosti dotýkají, hladí je a rozmlouvají s nimi.

„Psi, které používáme na canisterapii absolvovali speciální výcvik, jsou veterinárně ošetřeni, vykoupání, prostě v perfektní kondici. Od malička jsou vychováváni k lásce a úctě k lidem. Nedá se říct, že by některá plemena byla k této terapii vhodnější či méně vhodná. Rozhodující je vždy individuální povaha každého psa,“ vysvětlila předsedkyně sdružení DOGMA Andrea Macháčková. Její slova ostatně dokládá i pohled na pejsky přítomné v domově důchodců. Je tady novofunlandan, dva hovawardti, tři cairnteriři, dva labradoři a flat-coated retriever.

Členové občanského sdružení DOGMA pravidelně navštěvují Domov důchodců na Sirotcí ulici ve Vítkovicích, Dům pokojného stáří v Ludgeřovicích a rehabilitační ústav v Hrabyni. DOGMA spolupracuje také se sdružením Stonožka, které pomáhá postiženým. Před časem sdružení zakoupilo, díky finančnímu grantu města Ostravy a podpoře sponzorů, speciální čtyřkolku určenou k tahání psem. Tímto způsobem může tělesně postižený člověk zdolat třeba Lysou horu.

Dvouhodinová návštěva se chýlí ke konci. Pejsci vnesli do života starých lidí trochu vzruchu, energie, nový impuls. Mnozí si vzpomínali na mládí či dětství, kdy sami měli psa, rozpovídali se a na jejich tvářích byl patrný úsměv. Neobvyklí návštěvníci mnohé vytrhli z letargie všedního života v domově důchodců. Stali se vítaným námětem k hovorům, které se alespoň chvíli točily kolem jiných témat, než jsou nemoci a strasti stáří. „Nemůžu zapomenou na jednu paní

z Domova důchodců na ulici Sirotcí. Nekomunikovala s personálem ani spolubydlícími, byla pohroužená do svých starostí a bolestí. Malý Árný jí vyskočil do klína, začal jí olizovat tvář, tulil se. A stal se zážrak. Paní jakoby roztála, začala si povídat a přes pejska se jí podařilo znovu navázat kontakt se svým okolím,“ vzpomíná A. Macháčková. Na závěr ještě dodává: „Canisterapie je v České republice poměrně nová metoda a já bych ráda poděkovala Pavle Drabinové a Haně Ježkové, ředitelkám domovů

že se v rámci našich městských kompetencí snažíme zajistit, aby o tyto lidi, ať už děti nebo dospělé, bylo především v našich zařízeních – ústavu sociální péče či domovech důchodců – dobře postaráno.

Obtížnější je zajistit, aby ti, o něž pečujeme měli i psychickou pohodu. To je úkol, vzhledem k jejich postižení nebo i bolestivým životním zkušenostem, mnohdy nesmírně složitý. Proto je třeba přivítat veškeré možnosti, které jim umožní navázat kontakt s okolím, dát radost ze ži-

důchodců na Sirotcí ulici a na Syllabově ulici za to, že překonaly nedůvěru, pustily nás ke svým klientům a pomohly tak dobré věci.“

Jak to vidí

Náměstek primátora Zbyněk Pražák: „Jsem přesvědčen, že především morální úroveň společnosti se pozná podle toho, jak se dokáže postarat o lidi nemocné, postižené, slabé a ty, kteří už nemohou pracovat a potřebují pomoc. Mám za to,

vota a pohladit duši. Možná právě živé zvíře může být tím pravým prostředníkem, který těmto lidem alespoň na chvíli dokáže poskytnout pocit vnitřního štěstí. A je-li tomu tak, je třeba otevřít nabízeným možnostem dveře dokořán.“

Geriatr Hugo Příbyl, člen Rady města Ostravy: „Už při mé odborné lékařské stáži ve Velké Británii jsem v seniorských penzionech, domovech a nemocnicích sledoval potě-

šení, které domácí mazlíčci přinášejí pacientům. Abyste poznali hloubku jejich prožitku, museli byste to vidět. Představte si například částečně nehybného pacienta, který si bezvládnou ruku opře o předoucí kočku v klíně. Nevyhnete se dojetí.

Jsem přesvědčen, že zvířata mají na pacienty pozitivní léčebný účinek. Potvrzují to i odborné studie, v nichž se uvádí, že hlazení kočky nebo psa může vyrovnat bušení srdce, snížit krevní tlak a upravit i další potíže. V naší republice však trvalo poměrně dlouho, než se podařila překonat bariéru hygienických předpisů a neochota části personálu přibrat si další starost, tentokrát o zvířata. Výhodnější je proto canisterapeuty k návštěvě zařízení zvat. Péči o psa má na starosti jeho majitel. V průběhu návštěvy se může personál držet stranou, kontakt s klientem zajišťuje psovod. Důležitý je i fakt, že se s pejskem mohou těšit milovníci zvířat, zatímco trvalá přítomnost zvířete by mohla obtěžovat ty klienty zařízení, kteří nadšení z psů nesdílejí. Na druhé straně jednorázové návštěvy canisterapeutů, byť jsou velmi přínosné, nemají takový efekt, jako stálý kontakt seniorů se zvířaty. Proto jsem rád, že v ostravských domovech důchodců mohou klienti pečovat o ptáčky, rybičky (v DD na Syllabově ul.), zakrslého králíka a dokonce v Domově důchodců na Rybářské ulici i o pejska, který tam zůstal po smrti svého majitele. Potvrzuje to moje přesvědčení, že pokud je personál nakloněn individuálnímu přístupu ke klientům a výběr zvířete proběhne uvážlivě, je to sice drobný, ale významný krok, pomáhající seniorům prožívat obvyklé radosti života, které všichni potřebují.

Přípravila: Lucie Olšovská
Fotografie byly pořízeny v Ústavu sociální péče pro mentálně postižené Ostrava a Domově důchodců na Sirotcí ulici ve Vítkovicích.

Canisterapie z pohledu teorie

Praktické využití psa k podpoře léčebných procesů u lidí lze datovat již od 18. století v Belgii, Anglii a Německu, později například při léčbě válečných veteránů z 2. světové války až do současnosti. Rozhodujícím impulsem k dalšímu rozvoji této metody byly pozitivní terapeutická zjištění amerického psychiatra B. Levinsona v 60. letech minulého století.

V době nástupu moderní vědecké metodologie se začalo intenzivně zkoumat terapeutické využití kontaktů se zvířaty hlavně ve vyspělých zemích a výsledky těchto výzkumů byly postupně aplikovány v nejrůznějších léčebných a pedagogických oborech. Výzkumy shodně potvrzují, že blízký a dlouhodobý kontakt se zvířetem je provázen příznivými fyziologickými, psychologickými a společenskými stavy, které zlepšují celkové zdraví, upravují psychiku a tím i kvalitu ži-

vota. Nejvýrazněji se potvrzuje fakt, že terapie za pomoci zvířete je úspěšná tam, kde jiné terapie mnohdy selhávají. Potvrzuje se i přímý vliv na zdravotní profil lidí s nejrůznějšími chorobami (např. nemoci okruhu kardiologie, onkologie, neurologie). Hlavním stimulem nástupu ozdravných procesů je jednak působení zvířete coby bioenergetického zdroje probouzejícího vlastní léčitelské schopnosti jiného organismu, dále jde o využití blahodárného účinku na pohybový a kardiovaskulární aparát člověka, jakož i silného působení hmatové stimulace na psychiku.

Canisterapie pracuje také s aktivací pozitivních citů, pocitu radosti a potěšení. Důležitá je také možnost použít psiho partnera při sociální a emoční stimulaci autistů či mentálně retardovaných.

Očekáván je příliv nových absolventů škol

Úřad práce v Ostravě

Situace na ostravském trhu práce se v průběhu května opět zlepšila. Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání se již potřepl za sebou snížil. Ve srovnání s předchozím měsícem, kdy ubylo 512 osob, se však intenzita poklesu nezaměstnanosti poněkud zmírnila.

K 31. 5. 2002 registroval Úřad práce v Ostravě celkem 25 487 osob, tj. o 261 méně než koncem dubna. Oproti stejnému období minulého roku je současný stav občanů bez práce o 158 vyšší. Míra nezaměstnanosti se od konce dubna snížila z 16 na 15,8 %, což je nejnižší hodnota

v letošním roce. U žen dosáhla 17,2 %, u mužů je tradičně nižší a činí 14,8 %.

Nově se v květnu ucházelo o práci 1 757 uchazečů o zaměstnání, tj. o 158 méně než v dubnu, ale o 40 více než před rokem. Zároveň se jedná o nejmenší „přiliv“ nových klientů do evidence ostravského úřadu práce v letošním roce. Mezi nově registrovanými převažovali podle jednotlivých profesí především prodáváči, pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci, čišníci a servírky, kuchaři, dále také zámečníci a kovodělníci. Kromě zaměstnanců propuštěných

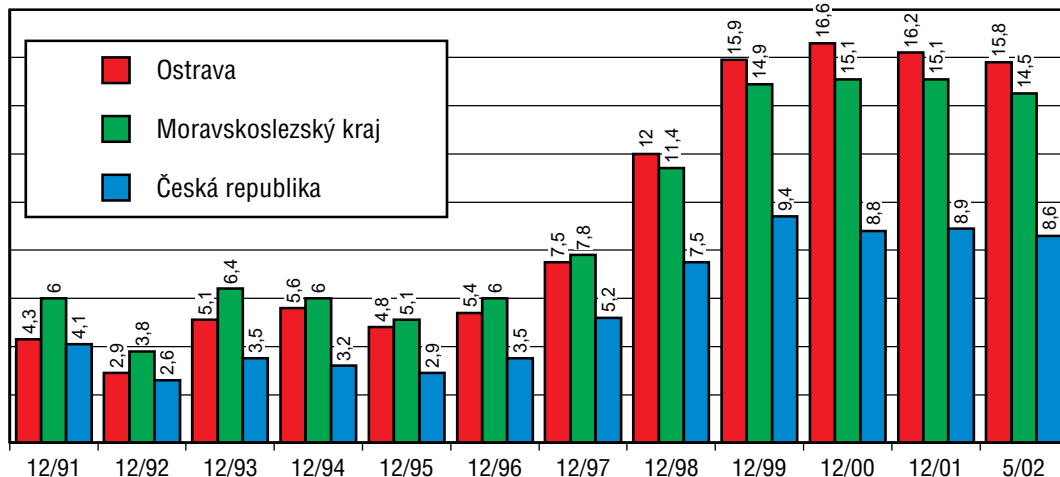
z ostravských větších podniků i drobných a středních firem požádalo o zprostředkování zaměstnání také 74 bývalých živnostníků bez další perspektivy v podnikání. Mezi novými uchazeči bylo i 31 absolventů škol a učilišť, kteří v květnu ukončili přípravu na povolání a poprvé vstupují na trh práce. Očekáváme, že se jejich počet bude v červnu, ale zejména v následujících dvou měsících, v naší databázi výrazně zvyšovat.

Vyřazeno z evidence úřadu práce bylo během května celkem 2 018 uchazečů o zaměstnání, z nichž 1 432 (71,0 %) nalezlo pracovní uplatnění. To je druhý nejlepší výsledek za prvních pět měsíců letošního roku. V souvislosti s pokračující

cím sezonním efektem byl zaznamenán zvýšený zájem o pracovníky ve stavebnictví, pohostinství, službách a obchodě. Z důvodu dlouhodobého nedostatku vhodných pracovních míst u zaměstnavatelů začalo téměř sedmdesát evidovaných nezaměstnaných podnikat jako osoby samostatně výdělečně činné. Rovněž několik desítek osob vyřazených v průběhu května z evidence odešlo pracovat mimo město, případně i do zahraničí. Tento jev lze považovat za negativní, zejména jedná-li se o vzdělané a mladé lidi.

Na poptávkové straně trhu práce došlo v květnu k mírnému oživení. Stav volných pracovních míst se oproti dubnu rozšířil (+81), takže v závěru měsíce již mohlo být zájemcům a uchazečům o zaměstnání nabídnuto 821 míst. V meziročním srovnání je to však o 239 volných pracovních příležitostí méně. O jedno volné pracovní místo se může v současné době v Ostravě ucházet 31 osob, což je nejlepší poměr dosažený v letošním roce. Oproti dubnu je hodnota tohoto ukazatele o 3,8 osoby příznivější, meziročně je ovšem letošní květnový poměr o 7,1 horší. (vp)

Míra nezaměstnanosti (%)

Nedokončené vzdělání častokrát znamená být „nikým“ na trhu práce

Z deseti mladistvých uchazečů o zaměstnání, které na jaře Úřad práce v Ostravě vyslal pracovat do Ostravské lesní společnosti, to velmi brzy devět z nich vzdalo. Pokud si ale nedokončí vzdělání, sotva je v životě čeká něco jiného než jen příležitostná těžká a velmi často i špatně placená práce. Zkušenost z lesa jednoho z hochů přiměla změnit rozhodnutí a zkusit to po prázdninách znovu na střední škole.

Letos v květnu úřad práce evidoval 355 mladistvých uchazečů o zaměstnání, tedy mladých lidí od 15 do 18 let, kteří nechali střední školy nebo učení, případně po základní či zvláštní škole ani v dalším vzdělání nepokračovali. Žádný zaměstnavatel ale o takové pracovníky nestojí. Firmy dnes téměř vůbec nechtějí dospělé nekvalifikované lidi, natož mladistvé chráněné řadou předpisů, kteří toho ještě moc neumějí. Přesto se úřadu práce od počátku roku podařilo umístit 22 mladistvých s tím, že na zaměstnání 20 z nich poskytl

firmám dotaci. Šlo právě i o deset pracovních míst u Ostravské lesní společnosti, z nichž ovšem bylo vzápětí devět opět volných.

Samo si našlo od začátku roku práci jen 12 mladistvých uchazečů a dalších 40 bylo vyřazeno z evidence, protože nespolečovali s úřadem práce.

Podle poznatků těch, kdo se na úřadu práce zabývají mladistvými nezaměstnanými, jen asi čtvrtina z nich chce pokračovat ve studiu. Zbytek nejeví zájem o další vzdělávání, ale ani o práci. Ve většině případů mají tito mladí lidé velmi špatné sociální zázemí, často jsou i jejich rodiče dlouhodobě v evidenci na úřadu práce, mnohdy ani nemají zájem a schopnosti u svých dětí vytvářet a podporovat základní pracovní návyky.

Napravit to, co nezvládla rodina, se snaží Centrum pro pracovní a sociální rehabilitaci nezaměstnané mládeže se základním vzděláním, které vzniklo z podnětu Úřadu práce

v Ostravě před více než šesti lety. Chod centra zajišťuje SOU stavební a dřevařské, Odborné učiliště a Učiliště v Ostravě-Zábřehu.

V zařízení učí mladistvé nezaměstnané především základním pracovním dovednostem a společenským normám chování, posuzují jejich pracovní schopnosti, ověřují předpoklady pro úspěšné absolvování kurzů praktické rekvalifikace a navrhuje postup směřující k případnému dalšímu vzdělávání nebo přímému nástupu do zaměstnání. Po absolvování pobytu v centru podstatně vzroste šance nedospělých mladých lidí na ukončení rekvalifikačních kurzů nebo jiných forem profesní přípravy. Někteří se vrátí na střední školu či učiliště.

Od začátku letošního roku do května nastoupilo do Centra pracovní rehabilitace 72 a do motivačních kurzů 11 mladistvých uchazečů. Nejdále došlo 6 z nich, když dosáhli zařazení do rekvalifikačních kurzů. (sb)

Zákon o insolvenční

Již téměř dva roky (od 1. 7. 2000) mohou zaměstnavatelé platebně neschopných podniků využít zákona č. 118/2000 Sb. (známého pod označením „zákon o insolvenční“) a požádat o výplatu dlužných mezd úřad práce. Možné je uplatnit mzdové nároky maximálně za dobu tří měsíců splatné v době šesti měsíců před podáním návrhu na prohlášení konkurzu dané firmy.

U Úřadu práce v Ostravě uplatnili od začátku roku do konce dubna mzdové nároky zaměstnavatelé celkem 13 firem. V tomto období úřad vyvěsil na úřední desku 94 firem, na něž byl podán návrh na prohlášení konkurzu, s lhůtami, do kdy mohou jejich zaměstnavatelé uplatnit nárok na nevyplacené mzdy.

Od května se změnila rozhodná částka pro určení mzdových nároků vyplácených úřadem práce jednomu zaměstnavateli platebně neschopného zaměstnavatele. Vyhláškou ministerstva práce a sociálních věcí č. 187 z 2. května 2002 byla stanovena na 14 642 Kč. Maximálně možná výše výplaty mzdového nároku v jednom měsíci je jeden a půlnásobek této sumy, to je 21 963 Kč. Uvedené částky jsou platné pro období od 1. května 2002 do 30. dubna 2003. Rozhodná částka pro vyplácení zaměstnanců nesolventních podniků je stanovena podle výše průměrné mzdy v národním hospodářství a upravuje se vždy k 1. květnu. (sb)

Městské granty pomohly na svět zajímavým projektům

Knížka pamětí ostravského muzikologa I. Stolářika Život není fráze, plastika M. Kotrby Socha k třetímu tisíciletí v Husově sadu, hudební festival Folklor bez hranic... to jsou jen tři z mnoha počínů, kterým finančně pomohla na svět komise kultury rady města.

Od roku 1998 dosud město rozdělilo 14 200 000 Kč mezi 262 projektů. O kulturní granty se za čtyři roky ucházelo 681 žadatelů a požadovaná suma dosáhla 79 milionů korun. „Komise měla z čeho vybírat, kvalita projektů byla a je velmi dobrá. Vždy však musela více vyřazovat. Granty jsou prostě soutěž a my dbáme o její objektivitu,“ uvedl předseda kulturní komise Pavel Hamza. „Ale nestalo se, že bychom obdrželi projekt, před kterým bychom sedli na zadek a rvali se za jeho realizaci až do hrdel a statků. Občas od některých ostravských umělců zaslechnu poznámku, že město nedává peníze na jejich vynikající nápady. Ale že by se nějak skvěle návrhy rojily, to se neděje,“ lituje P. Hamza. „Pravidelně jsme přispívali také organizacím tělesně či mentálně postižených a národnostním menšinám žijícím na území města. Podpořili jsme prezentace Ostravy za jejími hranicemi, například výstavu ostravských výtvarníků v pražské galerii Mánes nebo účast Divadla loutek na festivalu v Soulu. Specifickým grantem ve výši dvaadvacet milionů město podporuje činnost soukromé divadelní společnosti Petra Bezruče,“ doplnil předseda kulturní komise.

Granty jsou jen jedním z finančních zdrojů pomáhajících kultuře v Ostravě. Město řídí několik pří-

spěvkových organizací, jako jsou Národní divadlo moravskoslezské, Ostravské muzeum, Knihovna města Ostravy, Lidová konzervatoř, Janáčkova filharmonie Ostrava, Divadlo loutek, Komorní scéna Aréna, které každoročně čerpají investiční a neinvestiční dotace z rozpočtu města. V končícím volebním období neinvestiční prostředky na jejich provoz dosáhly 875 milionů Kč.

Uplynulé čtyři roky byly po stránce investic do kulturních zařízení ve městě opravdu výjimečné, celková částka činila 607 milionů. K velkým a finančně náročným akcím, které Ostravané jistě ocenili, patřilo například nové loutkové divadlo na zelené louce, přestavba interiéru a výstavba provozní budovy Divadla A. Dvořáka, rozbíhá se rekonstrukce Ostravského muzea. Z nových akcí nás ještě letos čeká přestavba elektroakustického systému Divadla J. Myrona, na který přispělo Japonsko a připravuje se také rekonstrukce budovy Knihovny města Ostravy.

Práce kulturní komise neslavila jen úspěchy. „Osobně nesu se smutkem, že se nepodařilo obnovit sympozium prostorových forem, na které se do Ostravy sjížděli sochaři z celého světa. Nenašla se finančně méně náročná forma nevšední akce. Ve vějíři kulturních organizací města mi chybí městská galerie. Navrhovali jsme její zřízení, ale nepovedlo se. Přejí si, aby se našlo smysluplné využití Domu kultury Vítkovice. Asi by zde měly najít své sídlo především stávající městské organizace. Někteří zastupitelé navrhovali, aby zde sídlila třeba zmíněná městská galerie,“ řekl P. Hamza. (o)

ČESKÁ PREMIÉRA. Činoherní soubor NDM v květnu uvedl českou premiéru hry rakouského dramatika A. Schnitzlera Mezihra. Zabývá se krizí vztahů mezi mužem a ženou na příkladu manželství hudebního skladatele a jeho ženy, slavné operní pěvkyně. Autor je odborníky označován za „vídeňského Čechova“. V režii Radovana Lipuse v hlavních rolích účinkují Jan Fišar a Gabriela Mikulková. Mezihra je po Turriniho Klasikovi v pornoshopu druhou českou premiérou NDM v této sezoně. Na fotografii z této hry je J. Fišar spolu s T. Jirmanem. (o)

SVĚTOVÝ PRIMÁT. Snímek pochází z nedávné světové divadelní premiéry hry Ústa Micka Jaggera polského autora Domana Nowakowského na scéně Divadla Petra Bezruče.

Evropský svátek hudby v Ostravě

Jiráskovo náměstí ovládne po dva červnové dny 8. ročník Evropského svátku hudby. Ve středu 19. června od 15 do 20 hodin sem zavítá sedm finalistů 17. ročníku celorepublikové písničkové autorské a interpretační soutěže amatérských zpěváků a skupin o vztahu k přírodě - Cantata Natura. Odborná a divácká porota vybere nejzajímavější texty, nejnápaditější aranžmá i nejlepší interprety.

V pátek 21. června od 14 hodin bude náměstí patřit hudebnímu a tanečnímu programu, ve kterém se představí žáci Dětské múzické školy v Ostravě-Mariánských Horách, dětský folklorní soubor Hlubinka, rocková kapela Virus a lehce rocková kapela Warm Up.

„Evropský svátek hudby je každoroční hudební oslavou slunovratu

a koná se na více než 190 místech v České republice a 107 zemích světa. Kromě koncertů na Jiráskově náměstí sem patří také vystoupení studentů pěveckého oddělení Janáčkovy konzervatoře Ostrava s jednoaktovou operou Ilji Hurníka Diogenes v pátek 21. června od 18.30 hodin v sále konzervatoře,“ dodala Renata Huserová, ředitelka Komorní scény Aréna - hlavního pořadatele celé akce v Ostravě.

Za vrchol svátečních hudebních dnů organizátoři považují vystoupení Pěveckého sboru Morganovy státní univerzity z amerického státu Maryland 21. června od 20 hodin na Jiráskově náměstí.

Za nepříznivého počasí se koncerty přesunou do Studia 1 Českého rozhlasu Ostrava. (I)

Divadelníci míří na festival

Dvě ostravská divadla se zúčastní 8. ročníku Festivalu evropských regionů v Hradci Králové od 21. do 30. června. Na toto prestižní nesoutěžní setkání jsou pravidelně zvány profesionální i amatérská divadla z celé Evropy. Komorní scéna Aréna se představí s inscenacemi Neználek podle Stanislavského a Poslední noc posledního cara. Národní divadlo moravskoslezské se zúčastní s hrou T. Williama Tramvaj do stanice touha.

„Na festival jedeme už počtvrté, pozvání si pokaždé velmi považujeme. Znamená pro nás rozšíření obzorů, zkušenost s jiným publikem, řadu zajímavých setkání a nové kontakty,“ uvedla ředitelka Komorní scény Aréna Renata Huserová. Pro soubor Arény jde o završení úspěšné sezony, která vyvrcholí 19. června premiérou hry Daria Fo s názvem Isabella, tři karavely a podfukář. (I)

Mistrovské kurzy violoncellistky

Institut pro umělecká studia při Ostravské univerzitě ve spolupráci s Janáčkovou konzervatoří pořádá v posledním červnovém týdnu mezinárodní setkání mladých violoncellistů, nejlepších studentů českých, polských a slovenských uměleckých škol. Pod vedením přední světové violoncellistky Viktorie Jaglingové, profesorky helsinské hudební akade-

mie, budou diskutovat, koncertovat, poznávat náš region a jeho hudební tradice. Tato tvůrčí dílna začne recitálem V. Jaglingové 21. června v 19 hodin v obřadní síni Slezskoostravské radnice. Nejlepší účastníci se představí na koncertech 26. června v aule Ostravské univerzity a následující den v sále Slezskoostravské radnice. (r)

NOVÁ PORODNICE. Ostrava se dočkala otevření nového Pavilonu péče o matku a dítě Fakultní nemocnice s poliklinikou (FNsP). Slavnostního přestřižení pásky se zúčastnila řada hostů, představitelů vlády, kraje a města, v čele s primátorem Čestmírem Vlčkem. Porodnicko-gynekologická klinika a novorozenecké oddělení evropské úrovně začalo fungovat v prvních červnových dnech. Nový pavilon byl zprovozněn v roce 90. výročí existence FNsP. Každodenní život některých oddělení poutavým způsobem přibližuje kniha Štěpána Neuwirtha a Jaroslava Kubíka Tep nemocnice, vydaná právě při této příležitosti. (1)

Léčba bolesti

Deset let existence slaví Poradna pro léčbu bolesti, která byla založena při Anesteziologicko-resuscitačním oddělení v Městské nemocnici Ostrava. Přicházejí sem pacienti především s bolestmi pohybového aparátu, tedy páteře, kloubů a svalů, s akutní bolestí po úrazových stavech, s trvalými bolestmi hlavy i alergií.

Obecně platí, že za chronickou bolest považujeme bolest trvající tři až šest měsíců. Podle lékařky poradny MUDr. Šárky Harabišové je základem léčby co nejpřesnější anamnéza, stanovení diagnózy a příčiny bolesti. Po vyhodnocení všech aspektů se stanoví dlouhodobý plán terapie, jejímž cílem je snížit intenzitu bolesti, dostat ji pod kontrolu a naučit pacienta se zbytkovou bolestí žít. „V naší poradně můžeme pacientům kromě farmakologické terapie nabídnout i jiné možnosti léčby, například anesteziologické přístupy, fyzikální terapii, relaxační techniky a také alternativní medicínu,“ upřesňuje zdravotní sestra Helena Němcová. Měřeno v procentech se úspěšnost léčby pohybuje mezi 70–80 procenty. (r)

Zlatá medaile

Ostravský dětský sbor ZUŠ E. Marhuly v Mariánských Horách přivezl z 9. mezinárodního festivalu Orlando di Lasso v italském Camerinu dvě zlaté medaile. V náročném konkurenci pěveckých sborů různých věkových kategorií z Evropy a Jižní Ameriky ostravské děti zaujaly provedením skladeb převážně českých a slovenských skladatelů. Po nedávném vítězství na belgickém festivalu jde o další výrazný úspěch tohoto pěveckého sdružení.

Na jedné straně stojí učitelé, kterým ve třídách přibývají těžko zvladatelné děti. Na straně druhé lékaři a odborníci, kteří nabádají k trpělivosti a kvalifikovanému přístupu. A také rodiče, kteří si občas jednoduše nevědí rady. Mezi tím vším dítě s diagnózou lehká mozková dysfunkce (LMD).

V Ostravě je v 1 461 žáků s diagnostikovanou LMD integrováno do běžných tříd, specializované třídy v 15 základních školách navštěvuje dalších 670 dětí. Jejich počet stále roste. Začátkem května se v prostorách Nové radnice sešli učitelé základních i mateřských škol, pediatři, psychologové, logopedi, neurologové i rodiče dětí s LMD. Cílem semináře pořádaného odborem školství a odborem zdravotnictví magis-

trátu bylo soustředit v jeden den a na jednom místě co nejvíce odborníků, kteří se tímto problémem zabývají tak, aby si mohli vyměnit zkušenosti a názory. První den komplexní péče o dítě s lehkou mozkovou dysfunkcí se uskutečnil v rámci dnů sociální pediatrie, které v Ostravě mají už dvacetiletou tradici.

LMD je problém starý jako lidstvo samo. Jde o poruchu některé z funkcí mozku, která vzniká při jeho vývoji. Příčin je několik, patří mezi ně například vlivy genetické, ekologické, porodní komplikace, úrazy v raném věku, různé zevní faktory. Odborná literatura popisuje až sto příznaků dysfunkce. Projevy jsou opravdu různorodé a individuální. Stalo se zvykem shrnout je pod jeden termín - syndrom LMD. Postihuje přibližně 30 % populace,

častěji chlapce než dívky. „Když se v běžné třídě sejde pětadvacet dětí a z toho tři až čtyři děti s poruchou učení vyžadující individuální přístup, je to pro pedagoga opravdu velmi náročné. Děti s prokázanou diagnózou LMD však musí být při výuce zohledňovány v souladu s metodickým pokynem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení,“ vysvětlila vedoucí odboru školství MMO Věra Kuchařová.

Z lékařského hlediska je pro příznivou prognózu a šanci na úspěšnou léčbu nejdůležitější včasná diagnostika, následná správná reedukace a komplexní léčba. Nezbytnou podmínkou je dobrá spolupráce s rodiči těchto dětí. (ol)

Mladí básníci mají svůj almanach

„Kdyby píseňka mohla nahlas křičet, uslyšeli byste v této chvíli mohutné HURRÁÁÁ! Držte totiž v ruce již pátý Almanach žakovské poezie ostravských základních škol.“ To jsou úvodní věty útlé knížičky. Následující strany obsahují pětadesát básní padesáti autorů z jednadvaceti škol.

Almanach za školní rok 2001 až 2002 začátkem května vydal Dům dětí a mládeže na Ostrčilově ulici za finanční podpory města Ostravy. Jde o počín zcela ojedinělý v rámci celé republiky. Děti do patnácti let tady mohou prezentovat svůj talent a inspirovat své kamarády. „Všech pět ročníků almanachu mělo slavné kmotry. Prvními byli Zdeněk Svěrák a Jaroslav Uhlíř. Letos se této čestné

funkce ujali mladí herci z Národního divadla moravskoslezského, kteří při slavnostním křtu některé verše ze sbírky recitovali. Přála bych vám vidět tu hrdost ve tvářích autorů a dojetí v očích jejich učitelek, byl to opravdu velmi silný zážitek,“ vzpomíná iniciátorka této akce Eva Bělohlová.

Almanach i básnická sbírka jsou neprodejně, k dispozici jsou například v Knihovně města Ostravy. Letos poprvé byla vydána také vlastní sbírka básní mladých autorů Zuzany Bělové a Michala Žurovce.

Tímto ovšem aktivity DDM na Ostrčilově ulici na poli slovesného umění zdaleka nekončí. 25. června v 11 hodin budou na Masarykově náměstí slavnostně dekorováni vítězové 4. ročníku dětských novinář-

ských cen s názvem Novinářské ouško a Ostravský šotek. Letošní téma, kterým se autoři článků, rozhovorů a reportáží mohli inspirovat, znělo Handicapem není být z Ostravy. Z pětáctičlenné poroty jako nejlepší označila texty Lucie Friedrichové ze ZŠ J. Valčíka v Porubě, Václava Ruseka a Hany Petrašové ze ZŠ Hošťálkovic. Zvláštní ceny jsou určeny čtyřem redakcím školních časopisů.

„Samozřejmě že se ze všech dětí, které se každým rokem zapojují do našich akcí nestanou novináři, spisovatelé nebo básníci. Určitě v nich ale zůstane láska ke slovesnému umění, k českému jazyku. Naučí se formulovat své myšlenky a prezentovat je na veřejnosti,“ shrnuje Eva Bělohlová. (o)

Peníze pro handicapované děti

Moderní medicína dokáže někdy takřka nemožné. V rámci špičkové neonatální péče vrací do života děti s nízkou porodní vahou, nedonošené novorozence. Někdy však za cenu trvalého poškození. Také v Ostravě přibývá dětí s tělesným, mentálním nebo kombinovaným postižením. Pomocí rodinám s handicapovaným dítětem se zabývá několik státních i nestátních organizací. Statutární město Ostrava jejich činnost finančně podporuje prostřednictvím grantového systému.

Komise pro handicapované děti a mládež rady města rozdělila vloni 1,3 milionu mezi 29 subjektů a v letošním roce 2,1 milionu korun 33 subjektům na granty a účelové dotace.

„Výběr z žádostí je opravdu složitý. Zastupitelé nám letos sice vyčlenili podstatně vyšší částku než v loňském roce, ale samozřejmě to nestačí. Snažíme se vyhovět neaktuálnějším potřebám, někdy za cenu nižšího příspěvku většímu počtu subjektů. Naše komise má specifické zaměření. Při projednávání problematiky handicapovaných dětí a mládeže musíme zohledňovat hned tři hlediska: vzdělávací, sociální a zdravotní,“ vysvětluje předseda komise Pavel Zvolánek a zároveň rekapituluje dosavadní úspěchy: „Podávalo se nám například vyřešit problém rehabilitace těžce postižených

děti. V loňském roce bylo otevřeno detašované pracoviště dětského rehabilitačního stacionáře městské nemocnice primářky I. Chmelové ve Speciálních školách na ulici Kpt. Vajdy v Zábřehu. Žáci druhého stupně Speciální ZŠ Ukrajinská v Porubě mají od května letošního roku zajištěnu rehabilitaci na detašovaném pracovišti primářky Potěšila.“

Impuls k řešení dalšího problému vzešel od maminek, které se starají o děti předškolního věku s kombinovanými vadami a docházejí s nimi do stacionáře primářky Chmelové. Postrádaly informace o možnostech umístění svých dětí. Ve spolupráci s komisí dostaly příležitost navštívit vhodná zařízení na území města a vybrat si. Nejpříjemnější pro ně nakonec byla nabídka třebovického stacionáře Ústavu sociální péče Ostrava. „Při této příležitosti jsme si uvědomili nutnost zmapovat potřeby rodičů handicapovaných dětí tak, abychom mohli s předstihem vytvářet potřebné zázemí,“ dodává P. Zvolánek.

Velkým krokem k integraci osob s postižením do zdravé populace je jistě také rozhodnutí zastupitelstva rozšířit udělení Stipendia města Ostravy také na nadané handicapované studenty. „V některých případech se nám ale naše záměry nedaří plnit,“ připustil předseda komise. „Mám na mysli například dokončení a zprovoznění chátrajícího objektu bývalé

Mety poblíž městské nemocnice. Zatím však není jasná cesta, jak stavbu zachránit a vrátit ji původně plánovanému účelu, kdy měla sloužit jako pracovní prostor pro zaměstnávání postižených osob.“ V současné době členové komise pro handicapované děti a mládež připravují desátý ročník prestižních Česko-francouzských dnů v Ostravě. Od 16. do 21. září se uskuteční nejen tradiční odborné semináře a přednášky, ale také divadelní představení, koncerty a výstavy. (I)

Internetový klub

Občanské sdružení Senior servis zahájilo s podporou města Ostravy provoz Internetového klubu důchodců na Kostelním náměstí č. 2 (budova Telepace).

Tento klub je určen i těm seniorům, kteří nemají zkušenosti s ovládáním počítače. Kurzy pro začátečníky se konají vždy v úterý a ve čtvrtek od 16 do 18 hod. Výcvik je zdarma. Za využívání internetu je inkasováno 5 korun za 15 minut.

Zájemci se mohou objednat na tel. č. 0603 451 749 nebo přímo na výše uvedené adrese.

OLYMPIÁDA V BELARII. Ani po devadesátce mnohé seniory neopouští sportovní duch a chuť k životu. Přesvědčit se o tom mohli účastníci v pořadí už 7. Olympiády seniorů, kterou počátkem června v hotelu Belaria v Hradci nad Moravicí uspořádal pro klienty ostravských domovů důchodců a Ústavu sociální péče v Muglinově Domov důchodců z Poruby. Soutěžící jedenácti pětičlenných družstev svedli tuhý boj v netradičních disciplínách. Pohár vítězů nakonec převzalo ÚSP Muglinov s rukou předsedy sociální komise rady města MUDr. Hugo Příbyla. Cenu za nejnápaditější dresy dostalo družstvo DD v Porubě. Ocenění získala také paní Marie Pyšová, která ve svých 93 letech byla nejstarší účastnicí.

Olympiáda však není jedinou kratochvílí, kterou pro své klienty připravuje personál ostravských domovů důchodců. V informačním letáku vydaném právě v těchto dnech odborem sociálních věcí Magistrátu města Ostravy jsou představena všechna státní i nestátní zařízení pro trvalé ubytování seniorů včetně nabízených zdravotních rehabilitačních a společenských služeb. Letáky vydané v nákladu 5 000 výtisků jsou pro zájemce k dispozici na sociálních odborech jednotlivých úřadů městských obvodů, na sociálním odboru magistrátu i v Městském informačním centru.

Dětský den

Den dětí poprvé společně oslavili žáci Speciálních škol na ul. Kpt. Vajdy z Ostravy-Zábřehu a Speciální školy Jana Pavla II. v Katovicích, kde se konal 29. května. Setkání se zúčastnil také generální konzul České republiky v Katovicích a představitelé vojvodství.

„Organizátoři připravili soutěže v kopané, stolním tenise a dalších zábavně soutěžních hrách. Po celý den dvě skupiny dětí nejrůznějšími technikami vytvářely výtvarná díla, která byla na závěr vystavena. Do katovické speciální školy jsme jeli s pětadvaceti dětmi různého věku a musím říct, že byly velmi aktivní, nadšené ze sladkých odměn, unavené, ale šťastné. Skvěle reprezentovaly nejen naši školu, ale i město Ostravu. V tradici společných dětských dnů obou partnerských škol bychom rádi pokračovali,“ řekla ředitelka Speciálních škol Kpt. Vajdy Eva Sroková.

Dohoda o spolupráci mezi oběma speciálními školami byla podepsána v roce 1998 a od té doby se uskutečnilo několik společných akcí, výměnných stáží dětí i pedagogů. Polští partneři do Ostravy pravidelně přijíždějí například na Česko-francouzské dny, které se staly tradiční příležitostí pro výměnu odborných zkušeností a poznatků. (I)

VÝSTAVA. Primátor Č. Vlček zahájil výstavu vítězných prací 5. ročníku výtvarné soutěže Beruška, kterou pro děti ze speciálních zařízení pravidelně vyhláší ostravský Ústav sociální péče pro mentálně postižené. Letos porota vybírala z 232 výkresů a výrobků z 23 vzdělávacích a sociálních zařízení z celé republiky. Výstava je v červnu k vidění ve foyeru Divadla loutek.

Slunce pomáhá seniorům

Slunce je název agentury sociálních asistentů, kteří zabezpečují péči převážně o seniory, ale také o handicapované spoluobčany. Své služby agentura poskytuje již třetím rokem 24 hodin denně a sedm dní v týdnu podle potřeb klienta. Poskytování služeb sociální asistence je garantováno městem Ostrava, které poskytlo agentuře pro letošní rok účelovou dotaci. Sociální asistence vhodně doplňuje péči rodiny nebo umožňuje pečovat-

lům čerpat čas k regeneraci a odpočinku. Sociální asistent pomáhá svým svěřencům s osobní i celkovou hygienou, přípravou a podáním stravy, dohlíží na užití léků, zabezpečuje rekondiční rehabilitaci, cvičení myšlení a paměti, absolvuje s klientem vycházky do blízkého okolí. Agentura Slunce pořádá pro své klienty pravidelná společenská setkání, poslední se konalo 14. června pod názvem Pozdrav létu. (r)

Archiv města Ostravy

Nová ves

Znak obvodu prakticky kopíruje obraz na obecním kovovém razítku z konce 19. století. V modrém štítě na zeleném trávníku stojí sv. Bartoloměj ve stříbrném šatě. Ve zdvižené pravici drží stříbrný nůž a levicí se opírá o peň stromu. Postava sv. Bartoloměje se nacházela i na dřívějších pečetních obrazech, protože tomuto světcovi je zasvěcen i novoveský filiální kostel.

Tentokrát pootevíráme náš pravidelný „archivní šuplík“ plný dat a zajímavostí o městských obvodech naposledy. „Dnes se spolu projdeme Novou Vsí, která má sice nejméně obyvatel – v roce 2000 jich bylo 597, ale o to více pověstí pojících se k jednomu místu,“ říká ředitelka městského archivu Blažena Przybylová.

„Již v roce 1443 na území pozdější vsi postavil ostravský farář Řehoř kapličku, která byla v 16. století zbořena. Na jejím místě byla postavena kaple nová. V 18. století byla přebudována na presbytář a přístavbou hlavní lodi vznikl filiální kostelík sv. Bartoloměje, o němž se ještě zmíním v souvislosti s pověstmi. V listině se Nová Ves poprvé objevuje v roce 1584. Olomoucký biskup Stanislav Pavlovský v ní urovnával spor mezi Janem Prackickým ze Zástřízla a na Záběhu a městem Ostravou,“ uvádí B. Przybylová. Od svého založení, někdy po roce 1525,

byla Nová Ves poddanskou vsí Moravské Ostravy. Tato nová ves byla vybudována zřejmě v místě vyklučného lesa zvaného Skřínky. Přídomek nová zůstal jako označení této lokality.

„V červnu roku 1728 požádal Dismas Josef Ignác rytíř Hoffer, menší písař při zemských deskách markrabství moravského v Brně a moravský historik, město Moravskou Ostravu o výpis historických pamětihodností a popis památek. Díky tomu se ve sbírce rukopisů Antonína Bedřicha Mitrovského, uložené v Archivu města Brna, nachází také sdělení ostravského purkmistra Františka Foltina ze 17. srpna o pamětihodnostech Moravské Ostravy, mezi kterými byly s ohledem na majetkové poměry uvedeny samozřejmě také takzvané památky v Nové Vsi,“ říká ředitelka archivu a začíná číst:

Urozený rytíři! Na dožádací list, který nám ráčilo zaslat Vaše Blahorodi... nechceme tajit, že u tohoto města leží u vesnice Nové Vsi kostel, lidově nazývaný „U hrobů“ neboli pak v české řeči „Hrobky“, zasvěcený svatému apoštolu Bartoloměji. Na jeho den před 200 a více lety se stalo mnohé zázračné také jeho hraběcí milosti panu Bartoloměji hraběti z Vrřna blahé paměti, dědičnému pánu panství Frýdek a nyní bývalému zemskému hejtmantu knížectví opavského, jak následuje: Když jel jednou sám kolem zmíněného kostela, padli jeho koně na kolena, jako by se tomu místu klaněli. To pohnulo dříve jmenovaným panem hrabětem, aby nechal vystavět bývalý dřevěný kostel na věčnou paměť z kamene a cihel...

...Taktéž jsou v tomto kostele do dnešního dne železná pouta, která pukla a spadla s nohou jistému křesťanu, zajatému Turky, poté, co týž předtím uctil toto svaté místo, protože je tam donesl na památku...

Filiální kostel sv. Bartoloměje.

...Taktéž prý leží pochovány v tomto kostele pod velkým oltářem tři duchovní osoby zavražděné kacíři. To vše se nachází v letopisech a v protokolu.

„Pověsti uvedené v této zprávě se udržovaly v různých obměnách po celá staletí, jejich pravdivost však nelze podpořit písemnými prameny,“ dodává B. Przybylová. První z nich je spojena s protireformační činností katolické církve na Moravě na konci 16. století a snahou o znovuzískání ztracených a s výstavbou nových kostelů. Jako každá pověst i tato má ještě další varianty. Podle druhé verze rovněž v těchto místech padli na kolena koně hraběte z Pražma, když jel od zemského soudu do Frýdku, a nechtěli se hnout, dokud neučinil slibu, že zde postaví ke cti sv. Bartoloměje kostel. A ještě do třetice zmíněný zemský sudí zde údajně učinil slib, když byl přepaden lupiči, že postaví kostel u hrobů obou zabitých mnichů, zachránil-li se.

Druhá zmínka ve zprávě je připomínkou boje křesťanských mocností proti Turkům a vpádu Turků a Tatarů na východní Moravu v roce 1663.

Pověst o zavraždění tří duchovních a jejich pohřbení na místě nebo v blízkosti pozdějšího kostelíka dala

vzniknout jeho lidovému názvu a nakonec také pojmenování dnešní ulice U Hrubků. Doba a okolnosti této události se však, tak jako vždy v pověstech, ve dvou hlavních verzích liší. Podle jedné byli tady v 15. století v době, kdy vládl v ostravském kraji Jan Čapek ze Sán, zabiti husity tři františkánští mniši na cestě z Opavy. Ve druhé se hovoří o dopadení a zavraždění dvou benediktýnských mnichů prchajících v roce 1561 před evangelickými pronásledovateli z kláštera v Orlové.

VÍTE, ŽE...

- škola v Nové Vsi byla zřízena v roce 1869 a že v 1977 byla z důvodu výstavby silnice posunuta o několik metrů dál od budoucí silnice?
- na tzv. zábřežském dolním dvoře stával také lihovar, který vybudoval český důlní podnikatel Ignát Vondráček?
- od roku 1907 získala obec tramvajové spojení s Moravskou Ostravou a Svinovem?
- k městu Moravská Ostrava byla Nová Ves připojena v roce 1924?

Objekty vodárny, které postavilo město Moravská Ostrava v roce 1890.

„Škola na kolečkách“ a její přesun z důvodu výstavby nové komunikace.

Zvířata ze zoo hledají adoptivní rodiče

Staňte se adoptivními rodiči! To je výzva, kterou pracovníci ostravské zoo směřují všem, kteří chtějí pomoci s chovem a záchranou zvířat. Kdokoliv – jednotlivec, škola nebo firma – může přispět na roční výživu konkrétního zvířete, které si sám vybere, libovolnou finanční částkou (minimálně 100 Kč). Každý adoptivní rodič obdrží osvědčení, jeho jméno se objeví ve vitríně adoptivních rodičů, bude pozván na setkání se sponzory a v závislosti na výši příspěvku získá kolektivní nebo rodinnou volnou vstupenku do zoo. Adoptované zvířátko si samozřejmě neodnese domů, ale může jej chodit navštěvovat, popat se, jak se mu daří, podílet se na křtinách nebo oslavě jeho narozenin. A především může mít bohubilý pocit, že pomohl dobré věci.

Nejlepší příležitostí k přemýšlení o případné adopci zvířete je určitě procházka zoologickou zahradou. V horkých letních dnech, které nás během prázdninových měsíců čekají, navíc bude lesopark lákat také možností zajímavě prožitého dne v chladivém stínu.

A těch nových přírůstků, co se tady za poslední měsíce narodily!

Mláďaty se mohou pochlubit madagaskarské poloopičky lemuru káta. Koloušky je vidět ve výběhu jelenů milu a siků vietnamských. První dvě letošní mláďata jsou také u lam krotkých. Ve výběhu klokanů lze zahlédnout hlavičky klokanů zvědavě vykukujících z vaků svých maminek. V pavilonu šelem se seznamuje dovezená samička cibetkovité šelmy binturonga se zdejšími samečkem. Zabydluje se tady také nová Ivica, která se přestěhovala z pražské zoologické zahrady. Velkou radost přineslo chovatelům narození vzácného kočkodana Dianina. Nedávno na svět přivedli své potomky také psíci mývalovití a kanadští rysové. Letos poprvé jsou v zoo k vidění dospělí samci zcela bílých pávů. Svou barevností zaujme exemplář snad nejkrásnějšího druhu papouška. Jmenuje se ara hyacintový a do expozice se dostal teprve nedávno. Nové obyvatelé má také rozměrná voliéra. K největším dravcům světa kondorům velkým přibyl pár zajímavě zbarvených sokolovitých ptáků s exotickým jménem karančo jižní.

Může se také stát, že si po jedné z cestiček bude vykračovat lamák pokřtěný dětmi z ostravského ústavu sociální péče na Páju. Tato lama alpaka byla od malička v péči chovatelů, takže je zvyklá na bližší kontakt s lidmi a pracovníkům zoo pomáhá při nejrůznějších charitativních a prezentačních akcích.

Další novinku připravují v zoo hned za vstupní bránou. Vzniká tady čínská zahrada s vodopádem, jezírky, kaskádami, čínskými keři a bambusy. Jezírka budou obývat mandarínské kachničky. Informace o adopci zvířat rádi podají pracovníci propagačního a výchovného oddělení na tel. č. 624 12 69, kl. 29. (o)

ÚTULEK V OSTRAVĚ-TŘEBOVICÍCH

1. **ASTA** má dva roky a byla odchycena v lednu letošního roku, když bezradně pobíhala na ulici ve Vítkovicích. Také na ní se člověk zle podepsal. Pracovníci útulku upozorňují, že tato fenka německého ovčáka má velmi mírnou povahu, je hodná, poslušná, ale nesmí se na ni křičet, bojí se také vodítka. Asta byla zřejmě často surově bita právě vodítkem. Nejšťastnější proto bude v zahradě s volným výběhem a hodným pánem.

2. **ČIKO** je rezavý kříženec středního vzrůstu. Roční pejsek se do útulku dostal jako sedmiměsíční štěně, takže je od malička zvyklý na přítomnost jiných psů a dobře se s nimi snáší. Má rád společnost, je nenáročný a klidný. Spokojený bude u starších lidí i v rodině s dětmi.

3. **BAX** je tříletý žíhaný boxer, který je v útulku už od loňského listopadu, kdy se ho majitel jednoduše zbavil – přivázal ke sloupu a odešel. Možná tento traumatický zážitek způsobil, že Bax nyní nešťastně štěká kdykoli zůstane o samotě. Potřebuje pána, který by jej neopouštěl. Jeho přítomnost a péči tento hodný a poslušný pejsek odmění věrností a oddaností.

Adresa: Provozní 4, 722 00 Ostrava-Třebovice, telefon: 696 72 88
Otevřeno: úterý–pátek 10–15 hodin, sobota 11–15 hodin, neděle 11–14 hodin

To jsme my

Centrum pro komunitní práci pořádá 25. 6. na Masarykově náměstí 2. ročník prezentace neziskových organizací Moravskoslezského kraje s názvem To jsme my II. V rámci atraktivního programu se představí řada občanských sdružení, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů, např. Junák, Bílé divadlo, Sdružení žen samoživitelek, MENS SANA, Zelený bod, ONKO Amazonky. Součástí prezentace bude předání cen vítězům soutěže Otevřené srdce a Srdce na dlani, beseda s hosty, kteří v Ostravě realizují projekt Revitalizace Dolní části Vítkovic a také výstava fotografií z této oblasti. (I)

Běh olympijského dne

Jedenáct českých měst a stovky dalších ve více než 140 zemích celého světa se poslední červnový týden stanou dějištěm tradičního Běhu olympijského dne. V Ostravě se uskuteční už po patnácté.

Hlavní závod je připraven na 26. června na stadionu TJ Arows Poruba. Ve 14 hodin se tady může postavit na start prakticky kdokoli, kdo se chce proběhnout po kratší trati. V 15 hodin bude dráha k dispozici zdravotně postiženým spoluobčanům. V 16 hodin pak vyběhnou rodiče s dětmi a v 17 hodin začne hlavní závod na 10 kilometrů. Pro všechny účastníky je připraven diplom s podpisem předsedy Mezinárodního olympijského výboru. Běžci v hlavním závodě získají trička s emblémem olympijského hnutí a další hodnotné ceny. Dílčí běhy olympijského dne jsou připraveny také na několika ostravských základních školách od 24. do 26. června.

„Cílem všech akcí konaných u příležitosti olympijského dne je podpora myšlenky olympionismu, připomenutí zakladatele novodobých

olympiád, ale především snaha vést mládež i dospělé k tomu, aby za všech okolností bojovali a zápolili čestně nejen na sportovním poli, ale i v osobním životě,“ vysvětlil J. Horák, předseda TJ Ligy 100, která běh na území města pořádá. V Ostravě se tato akce těší opravdu nevídanému zájmu obyvatel. V loňském roce se jí zúčastnilo více než pět tisíc lidí. „Náš olympijský den je totiž trochu výjimečný. Nesnažíme se získat vrcholové sportovce. Účast na závodech pravidelně nabízíme všem věkovým kategoriím, lidem, kteří prostě mají rádi pohyb a především lidem s tělesným handicapem, pro které jsou podobné závody nedostupné. Máme už i své pamětníky, například dvaosmdesátiletý pan Bernatík z Proskovic se zúčastnil všech patnácti ročníků,“ dodal J. Horák.

Grantovou podporu Běhu olympijského dne poskytlo také město Ostrava a úřady městských obvodů Jih a Poruba. Z pověření olympijského výboru patronát nad závodem přebraly společnosti Antrak Ostrava a Bochemie Bohumín. (I)

MISTROVSTVÍ VOZÍČKÁŘŮ. V květnu se v hale TJ NH Ostrava konalo Mistrovství ČR ve stolním tenise vozíčkářů. Již po osmé soutěž pořádal Sportovní klub vozíčkářů Ostrava ve spolupráci s TJ NH Ostrava a střední a vyšší zdravotnickou školou v Mariánských Horách. Mistrovství se zúčastnilo 22 hráčů ze sedmi oddílů. Vítězství v kategorii dvouhra muži - kvadruplegici obhájil člen domácího týmu Martin Zvolánek.

Organizátoři děkují za finanční podporu statutárnímu městu Ostrava, městskému obvodu Moravská Ostrava a Přívoz a hlavním sponzorům (Hayes Lemmerz autokola a Allianz pojišťovna). V srpnu čeká sportovce Mistrovství světa ve stolním tenise vozíčkářů v Taiwanu. Mezi českými reprezentanty budou také zástupci ostravského sportovního klubu. (O)

Vrh koulí, skok daleký, štafeta...

Více než polovina ostravských základních škol se zapojila do letošního ročníku sportovních soutěží. Tradičním vyvrcholením je celoměstská Olympiáda ostravských dětí a mládeže, která se uskuteční 19. června od 8.30 hodin na stadionu TJ VOKD v Porubě za finanční podpory města Ostravy.

Olympiáda je rozdělena na zimní a letní část. Více než tři stovky dětí z druhých stupňů základních škol,

kteří se zúčastní celoměstské olympiády, vzešly z jednotlivých obvodních kol. Utkají se v atletických disciplínách (běh na 60, 800 a 1000 m, vrh koulí, hod míčkem, skok daleký a štafetový běh), vybíjené a kopané. Někteří vítězové postoupí do regionálních přeborů.

Organizátoři z Asociace školních sportovních klubů zvou do hlediště stadionu všechny příznivce, kteří chtějí mladé sportovce povzbudit. (I)

Pozvánka do Svinova na pouť

Úřad městského obvodu Svinov zve všechny obyvatele města na tradiční Svinovskou pouť. V sobotu 22. a v neděli 23. června od 9 do 21 hodin bude v ulici Nad Porubkou (ve směru autobusové linky č. 37) připravena řada atrakcí pro děti i dospělé. Organizátoři slibují například jízdu na ponících, půjčovnu dětských mo-

tokár a samozřejmě také řadu nejrůznějších poutových atrakcí a prodejních stánků. V sobotu na pouti zazní country hudba a amatérští zpěváci si budou moci vyzkoušet své pěvecké schopnosti v Carosu show. Součástí nedělního programu bude ukázka práce Sboru dobrovolných hasičů Svinov a vystoupení dechovky.

Šlápněme do pedálů: čeká nás čtyřicet kilometrů

Mikroregion Hlučínsko nabízí cyklistům poměrně hustou síť tras. Poněkud problematictější je dostat se z Ostravy na Hlučínsko tak, abyste se vyhnuli hustému automobilovému provozu nebo velkým převýšením. Dvě vhodné trasy jsme spojili do okruhu délky necelých 40 km.

Začátek a konec výletu je situován u odpočívky v místě křížení tras 5 a G u lávky v Třebovicích v blízkosti nádraží. U odpočívky je i mapa, kde si můžete část trasy prohlédnout.

Vyrazíme po Jantarové stezce (5) na sever proti toku řeky Opavy po levém břehu. Projíždíme zahrádkářskou kolonií a míříme do Děhylova, kde si v sezoně můžeme svlažit hrdlo v hospůdce u řeky. Stále po trase č. 5 vjíždíme na silnici od nádraží a míříme vpravo kolem rekreačního areálu a dětského ranče. Tady ze silnice odbočujeme vpravo do centra.

Směrovky nás vedou kolem něj až ke křižovatce se silnicí do Hatě (zabočíme vpravo na ni). Za městem z hlavní silnice odbočíme doleva do Darkoviček, projíždíme v souběhu s modrou turistickou značkou až nad obec, kde můžeme navštívit areál Muzea čs. opevnění (odbočíme vpravo na trasu 6093). Majitelé kol méně vhod-

ných pro terén mohou pokračovat do Šilheřovic přímo po silnici. Ti z nás, kteří se chceme pokochat výhledem na Polsko, odbočíme po trase

6093 vlevo na Hatě a za lesem vpravo na polní cestu, po níž sjedeme až do Šilheřovic.

V centru obce můžeme navštívit cukrárnu, restauraci nebo nádherný park s golfovým hřištěm. Abychom se vyhnuli problémům s průjezdem parkem, pokračujeme dále po trase 6093 silnicí směrem k hraničnímu přechodu do Chalupek. Před ním však zabočíme vpravo na Pašky a Antošovice.

V Antošovicích se napojíme na trasu G, po které míříme kolem letního areálu štěrkovny přes Koblov a proti proudu Ostravice k Hornickému muzeu (v otevřené hodině můžeme muzeem projet i zastavit se). V Petřkovicích opatrně přejedeme silnici do Opavy a dále pokračujeme na západ po trase G do Lhotky a přes jižní cíp Hošťálkovic do Třebovic.

Náš redakční „trasér“ a vášnivý vyznavač cyklistiky Martin Krejčí říká: „Trasy jsou poměrně frekventované, zejména v letních měsících a na úsecích podél řek. Je nutno dbát opatrnosti i kvůli horší kvalitě povrchu a dnes už také díky bujně vegetaci. Z okruhu můžeme samozřejmě odbočovat na další značené i neznáčené trasy, ale o tom si povíme až v červencovém vydání Ostravské radnice.“ (mar)